

ANLEGGSMASKINEN^{AM.NO}

NR. 01 | FEBRUAR 2019

60. ÅRGANG

Lærling
i egen
bedrift

10

15 sider
Arctic
Entrepreneur

24-38

Valgets
kvaler

56

GARANTIFORSIKRING *for MEF-medlemmer*

Garantiforsikring dekker entreprenørens behov for å stille sikkerhet i forbindelse med utførelsen av en kontrakt. Nå kan MEF-medlemmer kjøpe garantiforsikring i If.

ER DU INTERESSERT I ET TILBUD PÅ FORSIKRINGSGARANTI?

Da er du velkommen til å ta kontakt med Ulf Michaelsen på mobil 934 03 657 eller e-post: ulf.michaelsen@if.no.

I SAMARBEID MED:

MASKIN-
ENTREPRENØRENS
FORBUND

KONTROLL HAR ALDRI VÆRT ENKLERE

Vi gir deg full kontroll
over dine drivstoffkort

**KORT OG
SELVBETJENING**

**Kontroll har aldri
vært så enkelt**

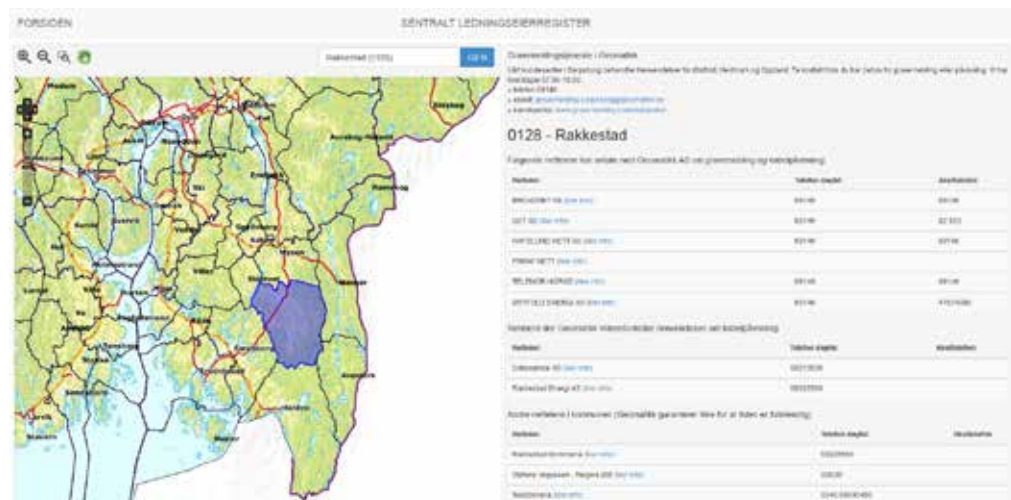
Vår løsning gir deg full kontroll over bedriftens transportkostnader. Du får alt på ett sted og oversikt over alle transaksjoner. Økt kontroll, redusert risiko og mindre tid brukt på å administrere drivstoffkort, kan redusere bedriftens kostnader. Vår enkle selvbetjeningsportal kan hjelpe deg med dette og mer. For mer informasjon, gå inn på vår nettside circlek.no/selvbetjening.

Take it easy

Sentralt ledningseierregister

finner du på www.gravemelding.no

Nå kan du registrere gravehenvendelser direkte i appen GeoGrav – mobilapp fra Geomatikk

Vi gir deg enkel tilgang til kundeportalen ute på grøfta.

GeoGrav kan hjelpe deg med følgende:

- Oversikt over mine ordre
- Oversikt over firmaets ordre
- Vise ordre i kart
- Vise ordre nær min posisjon
- Vise dokumenter
- Registrere nye ordre
- Start/stopp graving

Appen heter GeoGrav (søk på Geomatikk) og kan lastes ned **gratis** fra Google Play og App Store.

Mer informasjon finner du på www.gravemelding.no

Spør oss - før du graver

Geomatikk utfører gravemeldings- og kabelpåvisningstjeneste for mange kommuner, e-verk og andre eiere av infrastruktur. Registrer henvendelsene på vår kundeportal - eller kontakt vårt kundesenter.

Se komplett oversikt på www.gravemelding.no

Geomatikk

CLOSE TO OUR CUSTOMERS

WIRTGEN GROUP

Alle behov dekket!

www.wirtgen-group.com/technologien

ROAD AND MINERAL TECHNOLOGIES. Med ledende teknologi fra WIRTGEN GROUP kan du løse alle oppgaver i veibyggings-syklusen optimalt og økonomisk. Knusing, blanding, utlegging, kompaktering og senere rehabilitering. Du kan stole på de sterke produktene fra WIRTGEN GROUP teamet, WIRTGEN, VÖGELE, HAMM, KLEEMANN og BENNINGHOVEN.

www.wirtgen-group.com/norway

WIRTGEN NORWAY AS • Gallebergveien 18 • 3070 Sande • T: +47 33 / 78 66 00

WIRTGEN / VÖGELE / HAMM / KLEEMANN / BENNINGHOVEN

INNHold

- 8 All time high - igjen
- 10 Tor Erik (18) er lærling i sin egen bedrift
- 16 Stort behov for skogsmaskinmekanikere
- 20 Bedre lys på skogsmaskiner
- 24 Pon lanserer elektrisk 8-tonner
- 26 Syltern er Norges beste lærebedrift
- 28 Sprengning: Fire tips fra PST
- 30 MEF-Julie planlegger bråketurné om VA
- 32 For mye «ulumskheter» i bransjen
- 33 Jubler når norske vinner anbud
- 34 Plastfritt tennsystem
- 35 Skal rydde vei for SMB-bedriftene
- 36 Nyheter fra Arctic Entrepreneur
- 40 Tilbake til livet
- 46 Roadracing-mester på E39-prosjekt
- 50 Her starter Dvergsdals største jobb
- 56 Det vanskelige valget
- 60 Unimog er typegodkjent som traktor T1b
- 63 VW og Ford med felles pickup og kassebiler
- 66 Rev brennende hus med gravemaskin
- 73 MEF har ordet
- 74 MEF-nytt

Abonnement: 10 utgaver pr år. Kun kr 550,-
Bestill hos kundeservice. Tlf 67 11 38 19, epost am@aboservice.no.

ØYEBLIKKET

RAI-RAI: «Her blir det liv!» sang Bjarne Brøndbo. "RAI-RAI!!!" svarte 1000 stemmer unisont. Og derfra gikk det bare oppover. DDE dro stemningen til sjeldne høyder på årets vinterfest på Arctic Entrepreneur. Ikke alle sang like høyt dagen etter. (FOTO: JØRN SØDERHOLM)

REDAKTØREN

Inspirasjon og lumske småkonger

Jeg har sagt det før, og sier det igjen. Jeg er så glad og stolt over å kunne si at jeg jobber i denne bransjen. Her er det inspirasjon å finne overalt.

Ta Dobloug og Dvergsdal (hhv side 10 og 50), for eksempel. Tor Erik Dobloug i Brumunddal skulle bli lærling. Så ble det ikke noe av den kontrakten. Setter han seg ned og gråter? Nei. Han blir like godt lærling i bedriften han allerede eier selv! Med fullgod kontrakt gjennom OKAB.

Nils Arne Dvergsdal i Jølster tok som 19-åring over bedriften da faren døde for ti år siden. Nå setter han i gang med en jobb til nær 100 millioner, og bygger opp en ny tunnelavdeling.

Like inspirerende er det å se hvordan folk tar vare på hverandre, og gir mennesker en mulighet eller en dytt i riktig retning. Ta Sparingen AS (side 40) som et eksempel på det. Vegar Hjellet ble nær drept i en trafikkulykke. Vel ute av sykehus holdt han på å bli sprø av å sitte hjemme og vente på en sakte rehabilitering. Hos Sparingen fikk han arbeidsklær, kollegaer og meningsfylte oppgaver – og en mye raskere vei tilbake til livet.

Vegdirektøren sier det er så mye «ulumskheter*» i bransjen (side 32). Det må være årets glasshus-melding. Hva med å feie for egen dør før man klager på rusk hos andre...? Etaten Terje Moe Gustavsen leder formelig kryr av lumske og maktsyke småkonger. Køen av entreprenører som unngår å jobbe for SVV begynner å bli lang. Noen som har et speil til ham?

jos@mef.no

*Det heter egentlig uhumskheter, men poenget er det samme

Utgiver:
Maskinentreprenørenes Forbund

Redaksjon:
Pb. 505, Sentrum,
0105 Oslo
Fred. Olsens gate 3,
0152 Oslo
Tlf. 22 40 29 00/
anleggsmaskinen@mef.no

I redaksjonen:
Ansv. redaktør
Jørn Söderholm
Mob 41 65 52 20
jos@mef.no

Journalist
Runar F. Daler
Tlf 22 40 29 22
Mob 48 24 64 12
rd@mef.no

Håvard Almås
Kari Druglimo-Nygaard

Annonser:
A2Media AS
Camilla Sparby
Tlf 47 70 73 38
camilla@a2media.no

Kine Holm
tlf: 958 94 913
kine@a2media.no

Abonnement:
Media Digital AS
am@aboservice.no
Dronningens gate 3,
0152 Oslo
Konto: 1602.55.93417
Kr 550 pr år (10 utg)

Forsidebilde:
Jørn Söderholm

Design og trykk:
www.polinor.no
ISSN 0003-3715
60. årgang

KNALLÅR: Han ser kanskje ikke så fornøyd ut her, fagsjef Njål Hagen i Maskingrossisternes Forening (MGF), men salgstallene han presenterte var forrykende.

All time high – igjen

I 2018 ble det – for tredje året på rad – solgt rekord-mange anleggsmaskiner her til lands. For første gang har salget passert 5000 enheter på ett år.

Tekst og foto: Runar F. Daler – rd@mef.no

Det viser tall som Maskingrossisternes Forening (MGF) la fram midt i januar.

STADIG NYE HØYDER

– Det har vært et kjempår! slo fagsjef Njål Hagen i MGF fast.

– Jeg husker da vi passerte 4000 maskiner i 2007. Da ble det sagt at dette var et tall vi aldri kom til å se igjen. Det kunne jo ikke fortsette å stige på den måten. Det gjorde det jo heller ikke en stund, men i 2016 gikk vi forbi 2007-tallet, og i 2018 passerte vi

altså 5000 maskiner. Det er nesten 1000 maskiner opp fra det «umulige» rekordåret 2007, fortalte Hagen.

– Salget har økt for samtlige maskintyper, med unntak av minigravere, hvor det har gått noe ned.

FLEST BELTEGRAVERE

Totalt ble det solgt 5012 anleggsmaskiner i 2018, mot 4784 året før. Ikke overraskende viser tallene fra MGF at det var beltegravere det ble solgt aller mest av i fjor; hele 1766

enheter (1696 i 2017). På de neste plassene fulgte hjullastere med 1031 enheter (907), minigravere med 969 enheter (1074) og hjulgravere med 342 enheter (317).

Salget av både stasjonære og transportable kompressorer gikk også godt i 2018. Riktignok ikke «all time high», men det nest beste året MGF har tall fra, kun slått av 2012. Totalt ble det solgt 2002 kompressorer i 2018 (1918). ■

1	2016				2017				2018			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Hjullastere	108	418	612	929	169	390	572	907	180	453	643	1031
Belteastere	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Dozere	2	7	13	23	3	13	25	32	7	18	24	27
Veibevlere	2	4	7	10	3	6	9	15	3	7	9	19
Dumpere hjulstyrte	3	11	23	35	2	8	14	30	5	15	16	18
Dumpere rammenstyrte	16	35	66	103	34	75	113	132	30	89	146	181
Minigravere belter	147	542	794	1036	176	583	848	1072	128	534	741	966
Minigravere hjul	273	806	1154	1513	284	881	1292	1696	267	845	1284	1766
Gravemaskiner belter	0	3	4	5	1	2	2	2	2	3	3	3
Gravemaskiner hjul	48	167	233	316	61	165	239	317	48	173	232	342
Gravelastere hjulstyrte	1	2	3	5	1	1	1	2	2	2	3	3
Gravelastere rammenstyrte	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Teleskoptrucker	12	22	45	72	26	41	72	97	16	33	76	98
Teleskoptrucker rundtsv.	3	8	10	17	3	4	9	15	5	11	23	32
Avfallskompaktorer	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kompaktlastere skidstyrte	8	18	27	35	10	20	22	27	7	13	43	59
Tandemvalser/Asfaltvalser	6	77	100	115	16	71	86	97	7	84	117	134
Kombivalser	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valsetog/Anleggsvalser	11	58	89	112	32	63	99	122	17	72	111	125
Statiske valser	0	0	4	3	6	6	6	6	0	0	0	0
Slepe-valser	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Håndholdte valser	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4
Asfaltutleggere	3	40	48	51	11	56	62	68	9	41	44	46
Minidumpere	23	70	89	105	34	91	130	147	3	97	125	155

- TALLENES TALE**
1. Det totale salget av anleggsmaskiner i Norge (basert på MGFs tall) de tre siste årene, fordelt på maskintype og kvartal (akkumulert). (ILLUSTRASJON: MGF).
 2. Antall anleggsmaskiner solgt per kvartal og år fra 2005 til 2018. (ILLUSTRASJON: MGF).

CODE TIDER: Fagsjef Njål Hagen og direktør Tone Lindberg Grøstad i Maskingrossisternes Forening (MGF) kunne rapportere om nok et rekordår for anleggsmaskinsalget.

Kolonne1	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Snitt alle
1.kvartal	557	625	731	885	335	357	423	628	627	669	614	726	872	736	628
2.kvartal	1145	1165	1121	1396	564	651	900	1107	1261	1333	1381	1563	1604	1754	1210
3.kvartal	733	930	980	797	483	568	618	813	986	936	998	1033	1125	1151	868
4.kvartal	859	1104	1343	560	595	695	731	925	984	1045	1159	1164	1183	1371	980
Totalt	3294	3824	4175	3638	1977	2271	2672	3473	3858	3983	4152	4486	4784	5012	3686

The One and Only
- SMP Pusseskuffe.

Sikre din redskap med et SMP HardLock feste.

SMP
SMP Parts AB

SMP Parts AB Norway
Teglewerksveien 100
NO-3057 Solbergelva
Phone: +47 32 87 58 50, Mobil +47 95 25 28 99
www.smpparts.com

facebook.smpparts.com youtube.smpparts.com linkedin.smpparts.com

Tor Erik (18) er lærling i sin egen bedrift

LÆRLING: Tor Erik Dobloug er en trivelig ung lærling, med en helt uvanlig lærekontrakt.

Dette er Tor Erik Dobloug (18). Han er lærling i anleggsmaskinførerfaget, med en noe uvanlig lærekontrakt: Han er lærling i bedriften han selv eier og driver.

Tekst og foto: Jørn Söderholm - jos@mef.no

BRUMUNDDAL: – Å være ansatt er ikke det jeg har mest lyst til. Det er morsommere å drive selv, og se at man skaper noe.

Det sier Tor Erik Dobloug. Han har stoppet motoren på sin fem tonns Cat 305.5E2, og tar en liten pratpause. Vi møter ham på en jobb med utgraving for et tilbygg til en enebolig i Brumunddal. På hjørnet venter Einar Høystad med traktoren, som kjører massen vekk.

UVANLIG LÆREKONTRAKT

Dobloug er en vanlig 18-åring med landets mest uvanlige lærekontrakt. Han er lærling i sin egen bedrift, Dobloug Maskin AS. Bedriften er ferskt medlem i MEF, og han har en helt normal lærekontrakt gjennom OKAB – hvis vi altså ser bort fra det uvanlige i at han selv eier bedriften.

Etter planen skal han gå opp til fagprøven sommeren 2020. Med halvannet år igjen av læretida føler han seg greit i rute.

I tillegg til seg selv har han ansatt Jørn

Sted: Brumunddal

CAT® 325F LCR

UTFØRER STORE JOBBER,
SELV UNDER TRANGE FORHOLD

©2011 Caterpillar Inc. All rights reserved. Cat, CATERPILLAR, their respective logos, "CaterpillarYellow" and the POWER EDGE trade dress, as well as corporate and product identity used herein, are trademarks of Caterpillar and may not be used without permission.

SPESIFIKASJONER	325FL CR
Nettoeffekt	122 kW/166hk
Vekt	27 tonn
Std. skuffestr.	1 150 liter

Opplev en romslig og komfortabel arbeidsplass med korthekken Cat 325FL CR. Vi får mye skryt av førermiljøet av sjåfører på denne maskinen. 30-tonneren er stor inni og liten utenpå. Trange anleggsområder, smale veier og tettbebygde strøk er ingen hindring med denne maskinen. Der du kan kjøre kan du jobbe.

Pon Equipment AS

Tlf 21 08 41 00 - www.pon-cat.com

WE TAKE **CARE** OF IT.

1

2

Ole Brandstad. Han er en voksen kar med fagbrev og 15-16 års erfaring, og er ansatt som maskinfører og bedriftens faglige leder. Men de to går ikke i beina på hverandre, akkurat.

– Han sitter og kjører en maskin på innleie hos Veidekke nede på E6, forteller Dobloug.

– Og du sitter her og holder på for deg selv...?

– Ja, det er like greit. Vi prater sammen innimellom og hvis det er noe.

– Hva med den faglige bredden du trenger for fagprøven?

SKAFFE VARIERT ARBEID

– Man må ha variert jobb, det er klart. Det er alltid noe å holde på med. Jeg prøver å skaffe jobber innenfor det fagprøven skal dekke. Her er det utgraving til tilbygg. Det er litt trangt her, og jeg kommer ikke rundt hjørnet med dumper eller tilhenger. Da blir det traktor, sier den driftige brumunddølen.

Han har allerede rukket å skaffe seg erfaring som entreprenør med egen bedrift. Dobloug Maskin AS ble stiftet i februar 2016. Da var han for ung til å eie sin egen bedrift, og det formelle gikk gjennom far Tor Chistian Dobloug. Han driver et regnskapskontor i Brumunddal. Gjennom bedriften drev Tor Erik virksomhet med traktor og minigraver, ved siden av skolegangen på landslinja på Våler videregående.

TOK OVER

Sist høst fylte Tor Erik 18, og kunne ta over sin egen bedrift. Lærling skulle han egentlig vært i en annen bedrift. Men det ble ikke noe av, og etter et møte med OKAB ble det snart klart at han kunne ha en lærekontrakt med sin egen bedrift.

I dag er det ham selv og faglig leder som jobber fast i bedriften. I tillegg er to-tre mann leid inn for brøyting og snøkjøring med traktor for Ringsaker kommune, Hedmark fylkeskommune og noen private. Han samarbeider stadig med broren Christian Dobloug, som driver sin egen maskinvirksomhet.

– Har du fått noen reaksjoner på din unge alder eller denne måten å være lærling på?

– Nei, dette er helt vanlig. Jeg har ikke møtt på noen reaksjoner i alle fall, sier Tor Erik Dobloug.

– FULLT MULIG

Det er ingenting i veien for å være lærling i en bedrift man selv eier. Her er det to krav bedriften må oppfylle:

- Tilby opplæring i henhold til læreplanen.
- Ansatt faglig leder som har fagbrev selv eller minst fem års erfaring i faget.
 - Utover det er det ingen begrensning på eierskap i regelverket. Litt spesielt er det jo. Men bedriften følges opp tett, Tor Erik har gått på anleggslinja på Våler, får de kursene

han skal og har en faglig leder å forholde seg til. Og han har variert arbeid, i henhold til læreplanen, sier John-Are Silset i OKAB Hedmark og Oppland.

Det er første gang han opplever en slik situasjon rundt en lærekontrakt, og kjenner ikke til at det har vært gjort andre steder.

– Generelt, er det læringer eller læreplasser det mangler mest av?

– I Hedmark og Oppland har det i noen år nå vært god balanse mellom antall søkere og antall læreplasser. Nå opplever vi at det med økt aktivitet er flere læreplasser enn læringer. Derfor har vi i Hedmark fått til en ny klasse på anleggsteknikk på Våler. Dette er en egen klasse kun for Hedmark. Vi forventer større inntak av læringer i år og neste år, sier Silset. ■

1. TRAKTOR:

Dobloug Maskin AS har vært et aktivt firma siden 2016.

2. VARIASJON:

Tor Erik Dobloug må skaffe seg de jobbene han trenger for faglig bredde før fagprøven. Her graves det ut for tilbygg.

3. UTLASTING:

For trangt til dumper eller henger. Da blir det utkjøring med traktor.

3

VI HAR ALT DU TRENGER

Ahlsell er landets største fullsortimentsgrossist, med et unikt produktutvalg innen VVS, VA, samferdsel, elektro, i tillegg til verktøy, maskiner og verneutstyr. Som kunde hos oss trenger du med andre ord bare å forholde deg til én leverandør.

ahlsell.no

**SJEKK VÅRT
SORTIMENT I
NETTBUTIKKEN!**

ahlsell

Geomatikk
Beskytter samfunnets nervetråder

Digital påvisning til maskinstyring forenkler din hverdag

Med Geomatikks nye digitale løsning får du merkene rett inn i maskinstyringssystemet.

Ved påvisning vil man kunne velge å få merkene målt inn med centimeterpresisjon (CPOS), slik at merkene kan overføres til maskinstyringssystemet. Det vil samtidig være mulig å søke om utvidet gyldighetsperiode utover 30 dager

Våre feltteknikere lytter opp traseene og markerer dem med spraymerker som måles inn med moderne høypresisjons GNSS-utstyr (GPS). Så fort målingen er gjennomført og godkjent blir dataene tilgjengelig i kundeportalen, og kan lastes ned til maskinstyringssystemet i LandXML-format.

Når graveren kan følge med på hvor merkene til enhver tid befinner seg, blir gravearbeidet mer oversiktlig. Skaderisikoen reduseres, og man slipper å bruke tid på å bevare merkene. Dersom det oppstår en skade, vil de digitale merkene bidra til at man unngår diskusjoner om merkens posisjon.

Skal du i gang med et graveprosjekt, og vil benytte deg av digital påvisning til maskinstyring?

Tjenesten lanseres i løpet av Mars 2019.

Registrer din gravemelding på www.gravemelding.no, eller ta kontakt med oss for mer informasjon via kundeportalen eller kundesenteret.

Fordeler med digital påvisning

- Gjør gravearbeidet mer effektivt og oversiktlig
- Gyldighetsperioden på 30 dager kan utvides
- Reduserer antall skader på infrastruktur
- Forenkler prosessen når skaden er oppstått

Stort behov for skogsmaskinmekanikere

Skogsbransjen går så det griner og skogsmaskiner selger som aldri før. Men hvor er de som skal reparere maskinene?

Tekst og foto: Runar F. Daler - rd@mef.no

Det har lenge vært fokus på behovet for flere skogsoperatører. Det som kanskje har gått litt «under radaren», og som er enda mer prekært, er mangelen på skogsmaskinmekanikere. Skogsbransjen går så det suser. Tømmeravvirkningen har aldri vært høyere her i landet enn i 2018, og hogstmaskinene og lassbærere selger som varmt hvetebrød. Dermed er det også et skrikende behov for folk som har kompetanse på å skru på disse avanserte maskinene.

KOSTBARE, AVANSERT MASKINER

– Det blir dessverre stadig vanskeligere å rekruttere skogsmaskinmekanikere. Dette er kostbare, avanserte maskiner, og det er helt avgjørende for en god driftsøkonomi at skogsmaskinene går jevnt og trutt uten langvarige driftsavbrudd. MEF Skog ønsker derfor å slå et slag for skogsmaskinmekanikeryrket, sier Bjørn Lauritzen, fagsjef skog i Maskinentreprenørenes Forbund (MEF).

– Skogsmaskinmekanikere kan i dag velge og vrake i stillinger til svært konkurransedyktige lønnsbetingelser. Når elevene nå skal velge linjer for neste skoleår håper vi at flere vil vurdere enten anleggsmekanikerlinjene eller landbruksmekanikerlinjene på de videregående skolene, slik at de kan rekrutteres inn i skogsmaskinmekanikeryrket, sier han.

KJØPER INN HOGSTMASKIN

Anleggsmaskinen ble med til Solør videre-

gående skole avdeling Våler midt i januar, da Bjørn Lauritzen og skoleledelsen informerte elevene om karrieremulighetene som skogsmaskinmekaniker. Skolen disponerer ca. 50 ulike anleggsmaskiner, i tillegg til fire lassbærere, én skogsrigga traktor, tre traktorer med tømmerhenger og to traktorer med vinsj. I løpet av 2019 skal det dessuten investeres i en splitter ny hogstmaskin.

– Dette er vel det nærmeste vi har en skogsmaskinmekanikerlinje her i landet. Det er ikke mange som har både anleggsmaskinmekanikerlinje og skogbruk, sier Einar Moan, rektor ved Solør videregående skole, til Anleggsmaskinen.

– Hedmark og Oppland har tross alt 40 prosent av trevareproduksjonen her i landet, så det er jo naturlig at vi satser på det her. Vi ønsker å være toneangivende på skog og levere de beste elevene i skogsbransjen. Da må vi også ha tidsriktig utstyr, sier han. Likevel er altså rekruttering en stor utfordring, og da spesielt mekanikere.

– KAN VELGE OG VRAKE I JOBBER

– Vi trenger flere skogsmaskinmekanikere! Denne skolen skal nå kjøpe en hogstmaskin, og dere er derfor heldige som får muligheten til å øve med en slik maskin. Dette er avanserte maskiner, og min påstand er at dersom du kan håndtere og utføre service på dem, så er du på det høyeste nivået som mekaniker i Norge, sa Bjørn Lauritzen til de fremmøtte elevene fra vg1 Tip (Teknikk

GÅR SÅ DET GRINER: Tømmeravvirkningen har aldri vært høyere her i landet enn i 2018. Det er en stor etterspørsel etter skogsmaskiner, og et skrikende behov for folk som kan reparere maskinene.

1

og industriell produksjon) og vg2 Arbeidsmaskiner.

– Hvis dere lurer på om dere får jobb som skogsmaskinmekaniker, så kan jeg forsikre dere om at ja, det får man på dagen. Dere kan velge og vrake i jobber! Og ettersom markedet er relativt desperat etter denne kompetansen, så er lønna også god, sa han til den lydhøre forsamlingen.

SKRIKENDE BEHOV

– Hvis dere velger vg3 anleggsmaskinmekaniker har dere mulighet til å jobbe med både skogsmaskiner, anleggsmaskiner og landbruksmaskinbransjen. Det er et skrikende behov for mekanikere, så velger dere dette, er dere garantert jobb. Dere vil bli attraktive og få god lønn, bekreftet rektor Moan overfor elevene.

– Men ingen lærebedrifter ønsker å bruke tid på dem som får strykkarakter. Så sørg for å få ståkarakterer, fulgte avdelingsleder ved skolen, Henning Olsen, opp. – Vi har for øvrig to eller tre jenter som er læringer ute i skogsbransjen i dag, og dere er minst like ettertraktet som gutta, sa han og henvendte seg til jentene i salen, som sedvanlig var i klart mindretall.

STATUSEN MÅ ØKES

Til tross for lovnader om garantert jobb og god lønn, er det ikke så mange som vil bli skogsmaskinmekaniker. Det viste seg

også denne dagen på Solør videregående skole. Da Bjørn spurte de rundt 30 fremmøtte elevene om noen kan tenke seg å gå denne retningen, var det kun to-tre nølende hender som strakte seg i været.

– Behovet øker, mens interessen stuper. Det er dessverre en trend i hele landet. Vår vg3 anleggsmaskinmekanikerlinje var tidligere alltid fulltallig, med 15 elever. I år er det bare fem elever i klassen, forteller avdelingsleder Henning Olsen.

– Det har vært litt nedgang i vg1 Tip-elever etter at oljebransjen gikk nedover, men det er nok bare litt av forklaringen. Vi er nødt til å øke statusen til faget og yrket, men det er ikke gjort i en fei. Det må opplyses bredt, og jeg tror vi må ned på ungdomsskolenivå og fortelle elevene allerede der om hvilke muligheter som finnes, sier han.

VIL IKKE FRYSE

En av de tre som rakk opp hånda, var Adrian Pedersen (16), som går vg1 Tip ved Solør vgs.

– Jeg liker å være ute i skogen og jeg liker å skru. Jeg vil gjerne jobbe mye ute, og tror skogsmaskinmekaniker kan være noe for meg, sier han til Anleggsmaskinen. Han har lyst til å gå vg2 Arbeidsmaskiner neste år og vg3 Anleggsmaskinmekaniker året etter. Han har klare tanker om hvorfor så få andre ønsker samme karrierevei.

– Jeg tror nok de fleste heller vil sitte inne i en varm hytte enn å stå ute og skru. De vil ikke fryse. Mange liker nok å skru, men de vil gjøre det inne, sier han.

BURDE VÆRT EGET FAGBREV

På besøk i Kongsvinger hos Ponsse AS, en av de store skogsmaskinleverandørene, får Anleggsmaskinen bekreftet problemstillingen.

– Det har aldri blitt hogd så mye skog her i landet som i 2018, og det er en enorm etterspørsel etter skogsmaskiner. Det stilles krav til oss som leverandør at vi kan yte service og reparere disse maskinene, og da trenger vi jo folk, sier Sigurd Skotte, daglig leder Ponsse AS.

– En moderne hogstmaskin er en særdeles avansert sak, som krever stor kompetanse. Vi har jo ingen ren skogsmaskinmekanikerutdanning i Norge, så når vi skal ut å rekruttere mekanikere så må vi stort sett hente dem fra beslektede bransjer og deretter videreutdanne dem selv. Det burde jo vært en egen utdanning for dette, der de kunne følge et løp, få et fagbrev, og dermed den nødvendige statusen som trengs, slår han fast. ■

2

1. INFO-MØTE:

Elevene fra vg1 Tip (Teknikk og industriell produksjon) og vg2 Arbeidsmaskiner på Solør videregående skole avdeling Våler, ble informert om de gode karrieremulighetene som skogsmaskinmekanikere. Her er det rektor ved skolen, Einar Moan, som har ordet.

2. SAMMEN FOR SKOG:

Håkon Kjernlie (avd. leder Solør vgs.), Einar Moan (rektor Solør vgs.), Henning Olsen (avd. leder Solør vgs.) og Bjørn Lauritzen (fagsjef MEF) slår et slag for skogsbransjen, og da særlig skogsmaskinmekanikere, som er særdeles ettertraktet for tiden.

3. IKKE REDD FOR Å FRYSE:

Adrian Pedersen (16), vg1 Tip-elev ved Solør vgs., tror mange kvier seg for å bli skogsmaskinmekaniker fordi de ikke vil fryse. Selv vil han gjerne være ute i skogen og skru på skogsmaskiner.

4. BURDE VÆRE FAGBREV:

Daglig leder Ponsse AS, Sigurd Skotte, mener det burde vært en egen utdanning og eget fagbrev for skogsmaskinmekanikere. Det ville også økt statusen til yrket.

3

4

AdBlue
- enkelt og pålitelig!

VERA
TANK

Sikker lagring og transport

☎ 924 19 800 | veratank.no

Bedre lys på skogsmaskiner

LYS: Svenske Rottne har tatt tak i belysningsplanen på sine skogsmaskiner.
(FOTO: LEVERANDØREN)

Rottne tar grep med belysning. Innfører nye, dimbare og bedre plasserte LED-lamper på skogsmaskiner. Hva er vitsen med dimbare lamper? Jo, se her...

Tekst: Jørn Söderholm – jos@mef.no

– Tidligere var det fokus på å ha mange lamper. Nå vil man ha lampene på rett plass i stedet for flest mulig av dem.

Det sier el-konstruktør David Selstam i Rottne Industri. Den svenske produsenten av skogsmaskiner har tatt en gjennomgang av belysningen på alle sine hogstmaskiner og lassbærere.

20 LAMPER

Skogsmaskiner har bruk for god belysning. Mildt sagt. En typisk lassbærer eller hogstmaskin har gjerne opp mot 20 lamper spredt rundt. Nå har Rottne, med maskinføreren i sentrum, gått gjennom hele

belysningsplanen og satt opp en ønskeliste:

- LED-belysning
- Jevnt og behagelig lys
- Lyser langt
- Effektivt på nært hold
- Ikke blende føreren

– Alle prater om flere lamper, men er ikke alltid så nøye med plasseringen. Feil lamper på feil sted gir blending i stedet for et opplyst arbeidsområde, sier Samuel Östling i Rottne.

BLENDER

Han jobber med teknisk salg og support i Rottne, og er en erfaren skogsmaskinfører

DIMMER: Dimbar belysning på hyttetaket gjør forskjell
(FOTO: LEVERANDØREN)

som vet hvordan det er å kjøre en skogsmaskin der lamper blander i stedet for å lyse opp arbeidsområdet eller veien rundt maskinen.

– Forskjellen med de nye lampene er ekstrem. Vi bruker fire-fem ulike typer LED-lamper av høyeste kvalitet. Som fører merker man effekten direkte, sier Östling.

Den nye helhetsløsningen innebærer – ifølge pressemelding fra produsenten – en ny måte å tenke arbeidsbelysning på. I LED-utviklingen har det blitt forsket mye på lyskvalitet, og hvordan man med riktig belysning kan holde konsentrasjonen lengre. Føreren blir ikke like sliten, og får dermed et bedre arbeidsmiljø.

DIMBAR LED

Mange lamper sitter stadig på samme festepunkt som tidligere, men i en annen vinkel for å gi bedre belysning. Noen steder på maskinene har Rottne montert både langkastende fjernlys og effektive spredere for nærbelysning, for et optimalt helhetsbilde.

Dessuten har Rottne gjort om på belysningen bakover på lassbæreren. Ny grindbelysning, modifisert bankebelysning og dimbar bakoverrettet belysning på hyttetaket. Hensikten med den dimbare belysningen er å unngå at føreren blendes av lys som reflekteres i grinda.

Bak forandringene ligger mange, mange timers arbeid med forskning, simulering og prøvekjøring. Alt for å finne optimale vinkler, fargetoner og styrker på lampene.

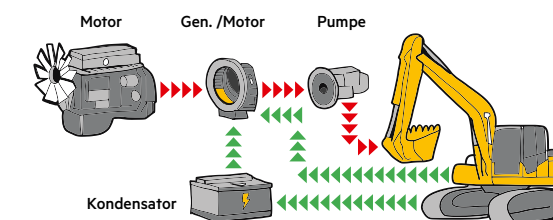
– Siden startskuddet for to år siden har vi sammen med Hella jobbet hardt og nøye for å finne en perfekt belysningsløsning, sier Rottne i pressemeldingen. ■

**FRA KOMATSU
- ENER I MILJØTEKNOLOGI**

**PROUD TO PERFORM
HB365LC-3**

Entreprenørens miljøavtrykk blir satt mer og mer fokus på i anbudsrunder og anleggsbransjen generelt. Komatsu har lenge vært førende på miljøteknologi og har nå satt inn et ekstra gir i denne utviklingen. De nye Hybridgraverne fra Komatsu kan gi opp til 30% mindre drivstoff-forbruk og spare miljøet for store CO²-utslipp.

- Pålitelige og slitesterke Komatsu hybridkomponenter
- Tilfredsstiller EU Steg IV
- Betydelig reduksjon i drivstoff-forbruk og utslipp
- Alle hybrid-komponenter med 5 år/10 000 timers garanti (det som kommer først)
- Komatsu trådløst maskinkontrollsystem m/3G mobilkommunikasjon

HESELBERG MASKIN AS

Tlf: 22 88 72 00 | www.hesselbergmaskin.no

COMMITMENT TO EFFICIENCY

Steelwrist lager HK-festene som ikke ryker!

Siden vi begynte med
helstøpte hk-fester har
ingen av dem røket.
Dette er nå blitt over
6200 HK-fester!

Steelwrist Norge AS | www.steelwrist.com
Salg: +47 236 50 220

Det optimale klima i din maskinpark

Med Webasto varmesystemer til entreprenør maskiner, er du alltid klar til start, selv på de kalde vinter morgener. Foruten varme i førerhuset, skånes maskinens motor og utslipp av forurensede stoffer senkes markant.

www.webasto.no

EC-Oil™

ENGCONS NYE STANDARD

Koble hydrauliske redskaper uten å forlate førerhuset

Vi tar nå skrittet helt ut ved å innføre vårt automatiske redskapsfestesystem EC-Oil som standard*. Det betyr at du ikke lenger trenger å gå ut av førerhuset for å krangle med skitne og gjenstridige koblinger og slanger. Dette innebærer at du nå får automatisk tilkobling av olje, strøm og sentralsmøring, uten å betale ekstra for det.

*kostnadsfri standard er en blokk ECO på hk-feste og overdel tiltrotator, ved bestillinger som inneholder QS hk-feste og tiltrotator med styresystem DC2.

engcon®

engcon Norge Jernkroken 18, P. B. 85 Kalbakken
Tel +47 22 91 80 90 | E-mail info@uddeholm.no | www.engcon.com

Vinteren er her!

MHC-700

MHT-700

MH-700

Mobil Steamgenerator fra Steamrator Oy Finland

Bestill før vinteren kommer. Tine snø og is før støpning.
Holde anleggstomta isfri. 200 grader steam etter 3-5 min fra start.
Enkel betjening. Alle instruksjoner på norsk.

Kontakt oss for tilbud og leveringstid.

e-mail: haro-a@online.no
web: www.steamgenerator.no

Tlf: 902 08 047
Eillef Guttormsensvei 5
3610 Kongsberg

Pon lanserer elektrisk 8-tonner

Pon Equipment fortsetter Z-line-satsingen. Lanserer batterielektriske 8- og 10-tonns gravemaskiner.

Tekst og foto: Runar F. Daler – rd@mef.no

For ganske nøyaktig ett år siden slo nyheten ned med at brak om at Pon Equipment i all hemmelighet hadde utviklet og bygget en batteridrevet og ladbar 25-tonns gravemaskin, basert på «universalmaskinen» og storselgeren Cat 323F.

Administrerende direktør Erik Sollerud i Pon Equipment gjorde det samtidig klart at det bare var starten, og at ombyggingen

til en såkalt Z-line-maskin (Zero line, altså nullutslipps-maskin) i prinsippet skal kunne gjøres med alle typer maskiner.

Nå tar selskapet altså utviklingen til neste skritt og lanserer en elektrisk 8-tonner, basert på den nye Cat 307.5 (som erstatter Cat 307 E2). Senere i år kommer også 10-tonneren Cat 310 i batteridreven Z-line-utgave.

– TAR ANSVAR

– Vår bransje har jo en kjempeutfordring når det gjelder å redusere utslippene med 40 prosent innen 2030. Vi tar ansvar og setter våre nye produkter inn i en miljø-kontekst. Vi har nå solgt åtte Cat 323F Z-line, og i løpet av året er vi altså leveringsklare med den nye Cat 307.5 som Z-line, altså helelektrisk og batteridrevet. Vi skal også kunne levere Cat 310 som Z-line-utgave innen utgangen av 2019, fortalte Pon-sjef Sollerud på Arctic Entrepreneur.

– EN MILEPÆL

– Dette er resultatet av stor interesse og etterspørsel i det norske markedet, og vi er stolte av å kunne klare å levere dette. Det er en milepæl for oss som selskap, fortsatte Sollerud.

– Det er også stor interesse internasjonalt for dette, blant annet fra Tyskland, Frankrike, Nederland og Storbritannia.

BATTERIKAPASITET OG PRIS

Akkurat som med 25-tonneren Cat 323F Z-Line, skal de mindre maskinene bygges om av Pon her i Norge.

– Vi synes dette er kjempemoro! Maskinen blir så godt som identisk med diesel-utgaven, men den vil nok bli en liten tanke høyere. Men design, tonnasje og «performance» vil være akkurat det samme.

– Når det gjelder batterikapasiteten, vil batteriet holde til mellom fem og åtte timers drift, selvfølgelig avhengig av hvordan det belastes, sa Sollerud.

Og prisen? Jo, den vil, som på den store Z-linere, bli omtrent tre ganger så dyr som en konvensjonell maskin.

BYGGES OM: Det er slike 8-tonnere som nå skal bygges om til Z-line. Denne maskinen, som sto utstilt på Arctic Entrepreneur, har blitt testet i all hemmelighet på en jobb på Fornebu en periode. Det er en helt ny Cat 307.5, men for at nyheten ikke skulle bli oppdaget er den bare merket som 307.

SLAPP KATTA UT AV SEKKEN: Pon Equipment, her representert ved Erik Sollerud (adm. dir.) og Dagfinn Sand (ansvarlig for kompakte maskiner) slapp nyheten på Arctic Entrepreneur: Maskinen i bakgrunnen skal ombygges til en batterielektrisk Z-line.

**Enda bedre. Hver dag.
For å redde liv langs veien.**
Norges største rekkverksentreprenør

agjerde.no

Cat 323F Z-line tatt i bruk

FØRST I VERDEN: Denne gravemaskinen, av typen Cat 323F Z-line – verdens første oppladbare elektriske gravemaskin i "full størrelse" (26 tonn) – tas nå i bruk av Veidekke. (FOTO: VEIDEKKE)

Etter omfattende testing med prototypen på Cat 323 F Z-line, er nå åtte maskiner i produksjon. Den aller første tas i bruk av Veidekke i disse dager.

Tekst: Runar F. Daler – rd@mef.no

– I Veidekke har vi forpliktet oss til FNs togradersmål, og vi ønsker å redusere våre klimagass-utslipp og samtidig øke vår konkurransekraft. Maskinparken vår skal bidra, det er jo på de store og tunge maskinene det er størst miljøgevinst å hente. Denne nye gravemaskinen sparer alene 52 tonn CO2 i årlige utslipp. Og vi får stadig flere elektriske anleggsmaskiner. I tillegg har vi rundt 100 el-biler på våre prosjekter, sier maskinsjef Knut Egge i Veidekke i en pressemelding fra selskapet.

FREMTIDENS MASKIN

– Våre mekanikere har bygget om, tilpasset og testet i et drøyt år sammen med spesialister fra Caterpillar. Blant annet er motor, dieseltank, og en del utstyr erstattet med elektrisk motor, motor-controllere og heavy duty litium-batterier. Underveis var vi så heldige å få med oss Veidekke på laget. At de var villig til å satse og ble med først, var viktig. Vi har hatt et tett og godt samarbeid i utviklingen av fremtidens maskin for anleggsplasser i de større byene og der krav om utslipp er strenge, sier administrerende direktør Erik Sollerud i Pon Equipment.

Syltern er Norges beste lærebedrift

Johs. J. Syltern AS er kåret til Årets lærebedrift 2018. Kunnskapsminister Jan Tore Sanner delte ut den gjeve prisen på Arctic Entrepreneur på Gardermoen.

Tekst og foto: Runar F. Daler - rd@mef.no

– Dette var skikkelig stas! Det er jo en voldsom anerkjennelse. Jeg ville ikke vært ærlig hvis jeg benektet at dette er artig, stråler daglig leder Øystein Syltern til Anleggsmaskinen

– STOR ÆRE

– Vi ser på dette som en stor ære, naturligvis. Det er en anerkjennelse av hele bedriften og av det gode skolemiljøet vi har i Åfjord. Vg2 anleggsteknikk-linja ble opprettet på Åfjord videregående skole i år 2000, som et spleiselag mellom entreprenørene i området og fylkeskommunen. Til å begynne med var det 12 elever der. I dag er det 45. Noen av lærerne der er

tidligere anleggsledere hos oss, forteller Øystein.

TAR LÆRLINGENE PÅ ALVOR

Prisvinneren har ingen spesiell suksessoppskrift når det gjelder arbeidet med lærlingene. Det handler, som det ofte gjør, om godt arbeid over tid.

– Vi har ikke tatt noen spesielle grep i fjor med hensyn til lærlingene, men bare gjort som vi pleier. Bransjen vokser jo, og da må det nye folk inn, sier han kledelig beskjedent.

– Men det er klart at vi har jo fokus på lærlinger. De blir tatt på alvor hos oss, det er det ingen tvil om.

KONTINUERLIG SATSING

Det stemmer godt med det Lars Egil Vaarum, fagrådgiver hos OKAB i Trøndelag, fortalte Anleggsmaskinen da vi var på besøk i fjor høst.

– Når Syltern først tar inn lærlinger, så akter de å gjennomføre. På de 18 årene jeg har vært i OKAB er det bare én eller to lærlinger som har slutta uten å ha tatt fagbrev, sa Vaarum da.

Han var imponert over den kontinuerlige satsingen på lærlinger i bedriften. Johs J. Syltern, som med sine 140 ansatte er blant de største private arbeidsgiverne på Fosenhalvøya i Trøndelag, har nemlig hatt minst 10 prosent lærlinger i over 20 år.

FEIRING I ÅFJORD?

– Og nå skal det feires, Øystein Syltern?

– Nei, vi har ikke rukket å planlegge noe feiring ennå. Men neste torsdag arrangeres den årlige utdanningsmessa på Åfjord videregående skole. Vi er vanligvis med på den messa, og denne gangen kunne det jo vært passende å markere denne prisen på en måte. Vi får se, smiler Øystein lurt. Han hadde for øvrig invitert to av bedriftens 14 lærlinger med seg til Arctic Entrepreneur, og de ble med opp på scenen da han tok imot prisen.

– Vi tok med oss anleggsmaskinførerlærlingen Ole Askim og anleggsmaskinmekanikerlærlingen Jesper Haugsnes. Jesper skal få en ny skiftenøkkel, sa Øystein til latter fra salen.

– Mens Ole skal få en ny Cat 326 gravemaskin. Her er nøkkelen, sa han og overrakte den til den glade lærlingen. ■

DE NOMINERTE BEDRIFTENE VAR:

- Horne Maskin AS
- Pon Equipment AS, region Nord
- Kjeldaas AS
- Veflen Entreprenør AS
- Johs. J. Syltern AS
- Nordbø Maskin AS

1. TIL TOPPS:

Daglig leder Øystein Syltern med det synlige beviset på at bedriften hans er Årets lærebedrift 2018. Kunnskapsminister Jan Tore Sanner hadde gleden av å dele ut prisen.

2. OVERRASKET:

Øystein Syltern inviterte anleggsmaskinførerlærling Ole Askim (t.v.) og anleggsmaskinmekanikerlærling Jesper Haugsnes opp på scenen. Ole fikk overrakt nøkkelen til en splitter ny Cat 326 gravemaskin.

3. TØFF KONKURRANSE:

Alle de seks nominerte til Årets lærebedrift 2018. Fra venstre: Horne Maskin AS (representert ved Halvar Horne), Pon Equipment AS region Nord (Ørjan Hansen), Kjeldaas AS (Trond Erik Haug), Veflen Entreprenør AS (Kjetil Hansen), Johs. J. Syltern AS (Øystein Syltern) og Nordbø Maskin AS (Martin Nordbø).

SPRENGNING

PST: – Slik kan du bidra til å stoppe eller hindre terrorister

Politiet ser etter konkrete indikatorer i jakten på terrorister. Her er fire av dem. PST forteller hvordan sprengningsfolk kan bidra til tryggheten i samfunnet.

Tekst: Jørn Söderholm – jos@mef.no

FORBUD: Vi fikk ikke ta bilder i salen under foredraget. Her ønsker MEFs Frode Andersen tilhørerne velkommen til innlegget med PST.

(FOTO: JØRN SØDERHOLM)

Det hører med til sjeldenhetene at et foredrag på en konferanse blir belagt med foto- og opptaksforbud. Det skjedde på ett av innleggene på Sprengningsdagen på årets Arctic Entrepreneur. Her stilte to karer fra Politiets sikkerhetstjeneste PST som innledere.

– Vi liker å holde en lav profil, sa første taler derfra.

FAGSJEF SPRENGSTOFF OG VÅPEN

Kollegaens hans – vi kaller ham "Kåre" – er fagsjef og rådgiver i PST innenfor våpen og sprengstoff. Han ga en lydhør forsamling en times innføring i hva fagfolk i sprengningsbransjen kan se etter for å avsløre eller hindre folk med skumle hensikter i å få tak i sprengstoff.

– Vi har laget en liste over mulige terrorindikatorer til politiet, toll og andre samarbeidspartnere. Listen er ganske lang, på over 100 indikatorer. Her er noen av dem. Vær litt nysgjerrig på dette, oppfordrer «Kåre».

PST deler terrorvirksomhet inn i fire faser:

- Intensjon, hensikt. Ofte et ideologisk eller religiøst motiv.
- Informasjonsinnhenting, planlegging, rekognosering. F.eks. finne ut hvordan man kommer seg inn på et sprengstofflager.
- Angrepsmidler. Skaffe sprengstoff, bil, våpen osv.
- Trening og sikring. Trene på aksjonen, gå i dekning og skjule elektroniske spor før og rett etter aksjon.

– Hva er disse indikatorene?

– Indikator kan bety mye. Vi definerer det som kjennetegn, forhold eller faktorer som indikerer en framtidig utvikling. Ofte vil det være flere i kombinasjon som kan gi pekepinn, sa han.

FLERE INDIKATORER SAMMEN

Å knytte indikatorer til en person, et kjøretøy eller en gjenstand kan gjøre det lettere å huske. Husk også at én ting alene ikke trenger å være farlig, minnet «Kåre» om.

– Der det er flere i en sammenheng er det viktig å gjøre en kontekstvurdering. Si til deg selv: «Her er det noe muffens. Hvorfor er det muffens?», sa PSTs mann i innledningen.

I faktaboksen på neste side kan du se noen av de konkrete indikatorene PST oppfordrer sprengningsfolk til å være oppmerksom på. Det gjelder både personer i egen omgangskrets, personer man kan bli oppsøkt av og ting som kan foregå i omgivelsene.

– Ikke for at dere skal gå og skule på hverandre. Men dere omgås folk som igjen er knyttet til andre. Og dere har tilgang på ting folk med farlige hensikter kan være interessert i. Derfor er det greit å være bevisst på sånne indikatorer. Men se an konteksten, sa «Kåre» i PST.

EKSEMPLER PÅ INDIKATORER I PSTS FIRE FASER

1. Intensjon:

Ekstreme ytringer, være seg verbalt, på Facebook osv. Trusler om vold eller drap. Atferdsendringer. Folk kutter kontakt med kjente, etablerer nye kontakter. Kontakt med kriminelle.

2. Informasjonsinnhenting

Rare henvendelser fra folk. Folk eller biler som gjør rare ting. Trasker/kjører rundt, «plukker bær» e.l. kan være ufarlig. Bruk av droner for mulig kartlegging av lager. Mislykket innbruddsforsøk kan være fingert for å observere rutiner og system.

3. Angrepsmidler

Sprengstoff er attraktivt. Både ferdige produkter og kjemikalier. Selv krutt kan gjøre stor skade i en rørbombe. Avfyringsutstyr, kabler, verktøy osv. Teoretisk kunnskap er viktig. Faglitteratur, håndbøker, info på websider. Info om ansatte, husk at folk kan trues til å bistå.

4. Trening og sikkerhet

Paintball kan være kamuflert trening på bevegelse osv. Deltakere på sprengningskurs e.l. som ikke har til hensikt å bli bergsprenger. Umotiverte sprengninger i et område kan være trening eller testing. Skjule elektroniske spor. F.eks. unngå mobil eller insistere på å betale med kontanter.

De vanligste feilene i sprengning

Skadestatistikken for 2018 er på snittet. Åtte skadde, og heldigvis ingen dødsfall. I fjor var DSB ute på 14 brukstilsyn. I ett av tilfellene endte det med politianmeldelse pga alarm som ikke funket. DSB melder om mange gjengangerfeil som meldes inn eller avdekkes.

– Det er de vanlige feilene som går igjen, sier senioringeniør Per Isdahl i DSB.

Hva er de vanlige feilene? Jo, se her:

- Matter borti høyspent ved dekking eller avdekking.
- Rester av sprengstoff i lommer på kjeledress som havner på vaskeriet.
- Dårlig kommunikasjon med naboer.
- Ubevoktet sprengstoff.
- Sprut fra salver. Personskader i 2018 er alle pga sprut. Flere vaktposter, og ett tilfelle med ukyndig sprengning av betong.
- Sprut også fra dekkede salver. Sleppt fjell går igjen. "Feil med berget" holder ikke, det må tas hensyn i sikkerhetsanalysen.
- Sikring av lager, bl.a. slår på dører og alarm som ikke virker eller med uklar varsling.
- Sprengstoff og tennere for nær hverandre på brukerstedet. "Lade snart" holder ikke, de skal ikke i nærheten av hverandre før det faktisk skal lades.

For øvrig er ikke lenger sprengstoff på avveie en del av statistikken fra DSB. Alt sånt meldes til politiet, ikke DSB.

MYNDIGHET: Per Isdahl, senioringeniør i DSB. (FOTO: JØRN SØDERHOLM)

GJERDEN FJELLSIKRING AS LEDENDE INNEN FJELLSIKRING

Et maskinentreprenørfirma med nesten 40 års erfaring

GJØR KREVENDE OPPDRAG ENKLERE

**GJERDEN
FJELLSIKRING**

KAREN SOGNS VEI 49, 3275 SVARSTAD
E-POST: post@gjerdens-fjellsikring.no
TELEFON: 400 03 780
www.gjerdens-fjellsikring.no

VI UTFØRER FJELLSIKRING FRA LIFT & TAU:

- Fjellbolter og bånd
- Ras og fanggjerd
- Steinsprang og isnett
- Wirenett
- Sprenging og demolering
- Tunnelsikring
- Løsmassesikring
- Erosjonsikring
- Spyle- og spetrensning
- Vegetasjonsrydding

MEF-Julie planlegger bråketurné om VA

VA-bransjen vet hva som trengs med den viktige VA-infrastrukturen. Myndighetene og politikerne skyver ansvaret fra seg. Det er MEF-sjef Julie M. Brodtkorb lei av. – Tida har kommet for å bråke litt. Når vi ikke får gjennomslag, så må vi bråke.

Tekst og foto: Jørn Söderholm – jos@mef.no

– Hvorfor står det så dårlig til? Alle myndigheter er enige om at VA er en av de viktigste infrastrukturene vi har her i landet. Men ingen gjør noe. Det er kun ett departement som IKKE har ansvar for VA. Alle skyver ansvaret videre. Vi må vise hvor ille det kan gå hvis denne ansvarsfraskrivelsen fortsetter.

UT PÅ TURNÉ

Det sa MEFs høyt profilerte administrerende direktør i et innlegg på VA-dagen under Arctic Entrepreneur. Hun sa rett ut at hun planlegger å legge ut på en bråketurné landet rundt. Akkurat som det hun og MEF gjorde i spørsmålet om sentral godkjenning og "avskilting" av kompetente og erfarne bedrifter.

– Vi må peke på utfordringen i at ingen har ansvar for VA-sektoren, sa hun.

Planen er å legge opp en VA-turné landet rundt, der Brodtkorb og MEF reiser etter avisdistrikter og møter lokale entreprenører, tillitsvalgte og politikere. Hensikten er å sette søkelys på et fragmentert ansvar for og urovekkende etterslep i VA-sektoren. Hun oppfordret også tilhørere og samtlige medlemmer i MEF til delta i en nasjonal politisk dugnad.

LOKALE TILLITSVALGTE

– Selv en flertallsregjering påvirkes av sine tillitsvalgte lokalt. Alle dere som er her bor i en kommune. I enhver kommune er det politikere, som elsker egen befolkning. Ta opp VA hver gang dere møter dem. Få satt etterslepet på agendaen, be dem ta det opp med sine respektive stortingspolitikere. VA er kommunalt ansvar. Men i en så viktig samfunnsinfrastruktur kan ikke rikspolitikere bare si at det er et problem. Det må gjøres noe for å ta konsekvenser av den nye normalen, sa Brodtkorb.

Hun vet at det virker. Hun er overbevist om at det vil virke også i en sektor med behov for milliardinvesteringer, der pengene brukes under jorda.

– Man trenger ikke være rakettforsker for å forstå at det er et ansvar ingen ønsker å ta. Men når du ser hvor mange aktører som har interesser i den sektoren, så er vi ekstremt sterke når vi står sammen, sa Brodtkorb.

BRÅK: – Snill først. Når vi ikke får gjennomslag må vi bråke, sier Julie M. Brodtkorb i MEF. Her sammen med ordstyrer Eli Kari Gjengedal på VA-dagen.

Når kommer anleggsrørleggerfaget?

VA-sektoren trenger mer enn noen gang en fagutdanning. Ikke minst etter at ADK ble fjernet som et krav i Sentral godkjenning. Siden 2014 har det vært jobbet med et nytt anleggsrørleggerfag. Hva skjer med det, egentlig?

– Jo, det jobbes med saken. Læreplan utarbeides nå i vår, går på høring til høsten. Forhåpentlig kan faget være på plass i skolen høsten 2020, sa fagsjef i MEF Finn N. Bangsund.

Forlater VA-bransjen som forsiktig optimist

TAKKET AV: Toril Hofshagen ble takket av med æresbevisningen i å få en gravemaskin oppkalt etter seg. Her overrakt av Christoffer Bruserud, på vegne av MEFs VA ressursgruppe.

– Vi må holde fanen høyt fortsatt. Regelverket er ennå ikke helt i mål. Det er mye godt arbeid på gang, men vi må fortsatt påvirke fra bransjens side til det er helt på plass. Norsk Vann og MEF har et godt samarbeid om disse spørsmålene.

Det sier Toril Hofshagen. Hun er avtroppende direktør i Norsk Vann, og hadde sin siste offentlige opptreden i den rollen på VA-dagen. Hun har brukt mye energi gjennom årene på å få satt et nødvendig offentlig søkelys på VA-sektorens infrastruktur og regelverk.

– Hva er det aller viktigste å prioritere nå?

– Det bransjen selv må sørge for er jo å faktisk få til den satsingen alle er enige om trengs. Vi MÅ få opp ledningsfornyelsen og investeringstakten. Ellers overlater vi en formidabel regning til barn og barnebarn, og får en forfallsutvikling på et av samfunnets viktigste tjenesteområder, sier hun.

Statistikken viser heldigvis en utvikling i riktig retning. Vedlikeholdsetterslepet var lenge et nedprioritert tema.

– Så begynte vi å sette det på dagsorden, og nå er det mange som gjør noe med det. Vi må møte utfordringene gjennom å satse på kvalitet, kompetanse og innovasjon. Dermed kan vi levere befolkningen gode og kostnadseffektive vann- og avløpstjenester fremover. Satsingen må skje i hele vannbransjens verdikjede i godt samarbeid. Da får vi til det vi vil, sier Hofshagen.

WIKS

ARBEIDSBRAKKER OG
TILHENGERE

- * SPISEVOGNER
- * SPESIALVOGNER
- * TOALET
- * BADEVOGNER
- * BOLIGVOGNER

NYTT PRODUKT!

WIKS 4231

HMS-vogn for 6 personer

-Lengde skap: 4,2m
-Bredde skap: 2,3m
-Totalvekt: 1300kg

Førstehjelpsutstyr:

- *Førstehjelpskoffert
- *Båre komplett
- *Øyeskyllestasjon
- *ABC pulverapparat
- *HMS Tavle

**FOR PROFESJONELLE
BRUKERE!**

wiks.no / salg@wiks.no / tel. 950 71 777

For mye «ulumskheter*» i bransjen

– Jeg har ikke mistro til entreprenører generelt, men til noen av dem. Det går jo ikke an ikke å ha det når man ser realiteten i øynene. Det sa veidirektør Terje Moe Gustavsen på Arctic Entrepreneur.

Tekst og foto: Runar F. Daler – rd@mef.no

Det var ikke noe glansbilde veidirektøren tegnet opp for forsamlingen da han tok opp det han kalte for «ulumskheter*» i bransjen.

– Vi konstaterer at «alle» ønsker et seriøst arbeidsmarked. Men kan det tenkes at det er mer useriøsitet enn det vi tror? Jeg tror vi må erkjenne at det er mye å ta fatt i, sa han.

– Det er dessverre en liten gruppe som rett og slett ikke har intensjon om å etterleve regelverk, fordi det er økonomisk gunstig ikke å gjøre det. Da er det vårt ønske og virkemiddel rett og slett å fjerne dem.

– Så har vi en gruppe som utnytter situasjonen, og nok også gjør det bevisst. Men disse kan påvirkes, og det ønsker vi å gjøre med mer kontroll, altså å øke oppdagelsesrisikoen, konstaterte Moe Gustavsen.

VIL STRAFFE HOVEDENTREPRENØR

En måte å få bukt med disse «ulumskhetene*» på kan være å la hovedentreprenørene ta støyten når feilen ligger hos underentreprenører.

– Vi vil ha blikket enda sterkere rettet mot første ledd, altså i stor grad hovedentreprenør, og det kan bli aktuelt å sanksjonere mot dem for hva vi oppdager i annet ledd. Det tror jeg vil skjerpe første ledd i langt større grad enn i dag, sa veidirektøren blant annet.

– Det er dessverre en del bedrifter som «prøver seg». For eksempel entreprenører som prøver å fakturere for så mye strøing

ENGASJERT: Veidirektør Terje Moe Gustavsen i kjent stil på Arctic Entrepreneur.

at det ville vært vanskelig å komme frem på veien på grunn av for mye sand hvis det hadde vært riktig. Og når vi snur rundt og i stedet fakturerer for antall minutter på strøpparatet, så blir det helt omvendt. Entreprenørene legger da ut alt for lite sand. I slike tilfeller er det kontroll som gjelder. Og sanksjoner, slo han fast.

KRIMSEKSJONEN UTVIDES?

– Noe av det verste jeg ser er når vi får krav om endrede mengder eller lignende i sluttoppgjøret på for eksempel 150 millioner kroner. Så håndteres dette, og man kommer til slutt fram til at det er rimelig at entreprenøren skal kompenseres med 30 millioner. Når entreprenøren da er strålende fornøyd med 30 millioner, så blir jeg ekstremt skuffa. For hva i all verden er det de ønsket 150 millioner for da, hvis de er fornøyd med 30? Dette opplever vi litt for ofte, fortsatte Moe Gustavsen.

– Det er en egen krimseksjon hos oss, som dere vet. Denne seksjonen har 15 ansatte. Jeg skulle så gjerne sett at det ikke var nødvendig. Men det er det altså. Og det er nok mer sannsynlig at vi utvider den enn at enn at vi reduserer, sa han.

DE FLESTE ER ÆRLIGE

Bildet var imidlertid ikke helsvart, for de fleste er tross alt seriøse og «ordentlige», ifølge veidirektøren.

– Jeg er opptatt av rettsfølelsen. Det er uhyre viktig å understøtte folks rettsfølelse, dersom man skal få folk til å gjøre noe riktig. Hvorfor er dere egentlig ærlige, selv om dere vet at oppdagelsesrisikoen ikke er veldig stor? spurte han forsamlingen.

– Jo, det er fordi dere har en grunnleggende rettsfølelse. Det skal være ordentlig,

ikke sant? Og det er det vi skal bygge på. For det er også en gruppe – og dem er det heldigvis flest av – som har som intensjon å etterleve regelverket. Disse skal vi støtte og veilede. Men vi må være mer bevisste at vi har hele denne pyramiden, og vi må innrette vår innsats etter det, sa han.

VIL DELE SVV I SEKS DIVISJONER

Veidirektøren informerte også om den store omorganiseringen Statens vegvesen står overfor.

– Vi la fram en utredning i forrige uke med forslag til hvordan Statens vegvesen skal organiseres fremover. Flere modeller er vurdert, men vi foreslår å gå fra geografiske regioner til faglige divisjoner, forklarte han.

– Vi tenker oss å dele Statens vegvesen inn i seks divisjoner. En *trafikannt- og kjøretøydivisjon*, som skal ta seg av registrering av førerkort, kontroll, tilsyn etc. En *utbyggingsdivisjon*, som kanskje er den største endringen fra dagens situasjon. Der tenker vi å samle alle veiprosjekter med en kostnad på 200 millioner pluss, uten noen geografisk fast struktur. Videre ønsker vi en egen *veidivisjon*, som tar seg av drift og vedlikehold og veiprosjekter under 200 millioner kroner. Der må vi nok ha en geografisk underliggende struktur. Vi ønsker også en *transport- og samfunnsdivisjon*, der blant annet sektoransvaret for trafikksikkerhet ligger. En egen *IT-divisjon* var jeg veldig i tvil om at vi skulle ha, men vi er tross alt landets nest største dataeier. Til slutt kommer *fellesfunksjonene*, som er kjempeviktige oppgaver for at virksomheten skal gå rundt, sa Moe Gustavsen.

* For ordens skyld; «ulumskheter» ei ikke noe ord. Det er nok «uhumskheter» veidirektøren mener.

Jubler når norske vinner anbud

Statssekretær i Samferdselsdepartementet, Tommy Skjervold, la ikke skjul på at konkurransen fra utenlandske aktører i anleggsbransjen har kommet for å bli. – Men departementet heier på de norske og nordiske aktørene, lover han.

Tekst og foto: Runar F. Daler – rd@mef.no

Både statsminister Erna Solberg og samferdselsminister Jon Georg Dale skulle egentlig holde innlegg på Arctic Entrepreneurs første dag, men da det kolliderte med presentasjonen av den nye regjeringen, måtte begge melde avbud. Blant erstatterne var statssekretær Tommy Skjervold.

«BUSS FOR TOG»

– Når statssekretæren kommer i stedet for en statsråd, er det litt som å skulle ta toget til jobb, og så viser det seg at det er buss for tog. Jeg er «buss for tog», og det er jeg veldig klar over, sa han til latter fra salen, før han han fortalte at fremtiden ser lys ut for den norske anleggsbransjen.

– Denne regjeringen skal bygge landet. Det kommer til å bli masse å gjøre, for det er mye som skal bygges i tiden fremover. For å bygge landet er vi nødt til å bevilge penger. Og det gjør vi. Samferdselsbudsjettet har økt med 75 prosent siden vi kom inn. Samtidig handler det om hvordan pengene blir brukt. Vi skal ikke nødvendigvis gå for de fineste, dyreste løsningene, men de beste løsningene. Kort og godt skal vi har mer infrastruktur for pengene, sa han.

SKJØNNER SKEPSISEN

På spørsmål fra administrerende direktør i MEF, Julie Brodtkorb, om hva samferdselsdepartementet gjør for å bevare arbeidsplasser i distrikt-Norge, svarte statssekretæren følgende:

– Vi lever i en global verden. Det er i stor grad positivt, men det er også noen utfordrende sider ved det. I anleggsbransjen er det økende konkurranse fra utlandet, fordi utenlandske aktører ser at her er det muligheter for å tjene penger. Jeg tror man skal være forberedt på denne konkurransen. Den forsvinner ikke, sa statssekretæren.

– Men vi jubler jo litt hver gang en norsk eller nordisk aktør vinner et anbud. Det viser at de klarer å være med og konkurrere. Jeg skjønner skepsisen fra de små og mellomstore bedriftene fordi vi har en del større kontrakter nå. Men det henger jo sammen med at vi bygger mer sammenhengende. Det er viktig at det er en balanse mellom de små, mellomstore og store aktørene. Det blir kanskje flere større kontrakter, men de store entreprenørene er jo avhengig av å ha med underentreprenører, og de utenlandske er avhengig av å ha med seg norsk, lokal kompetanse. Så det gjelder å se på helheten, sa han til forsamlingen.

«BUSS FOR TOG»: – Når statssekretæren kommer i stedet for en statsråd, er det litt som å skulle ta toget til jobb og så viser det seg at det er buss for tog. Jeg er «buss for tog», sa en selvironisk statssekretær Tommy Skjervold.

Mest kvalitet for pengene i 20 år!

SCANSLEP AS Tegllervkvn. 17, 3413 Lier
E-post: salg@scanslep.no • www.scanslep.no
tlf. 32 80 10 30

Plastfritt Nonel tennssystem

Her ser du to nyheter hos Austin Norge. Et plastfritt Nonel tennsystem og en fersk, men erfaren selger.

Tekst og foto: Jørn Söderholm – jos@mef.no

NYTT: Knut Tanbergmoen (t.v.) og nytilsatt selger Bjørn Olavesen i Austin Norge. Den rosa og gule bunten er prøve på det nye plastfrie tennsystemet.

– Nyheter? Ja, vi har denne. Et plastfritt Nonel tennsystem, sier Knut Tanbergmoen i Austin Norge.

– *Plastfritt? Hvorfor det?*

– På grunn av krav i prosjekter der masser skal dumpes i sjøen. På Rogfast får man for eksempel ikke lov til å ha plast i massene. Blant annet på grunn av erfaringene fra Ryfast. Der er elektronisk et alternativ.

– *Er det ikke plast i det da?*

PLAST I VANNET

– Jo, men den synker på grunn av kobbertråden. Det er like mye plast i vannet, men den følger med ned. Her har Austin laget et ikke-elektrisk tennsystem så godt som uten plast. Her blir det 98 prosent mindre plast i massene enn i Nonel-salver vi har målt til nå, sier Tanbergmoen.

Systemet produseres prosjektspesifikt på forespørsel. Det har vært gjennom fullskala-tester i Østerrike og i Norge. Blant annet i begynnelsen av januar, hos NCC i Arsvågen.

– Her skjøt vi 9-10 salver i fullskala. På stuff, sammen med gutta. Syklustiden er

den samme. Ingen problemer med lading, ingen gjenstående høl.

– *Pris?*

– Et sted mellom vanlig Nonel og elektromot. Men med den samme største fordel som Nonel.

KORTERE SYKLUSTID

– *Jaha...?*

– Syklustiden. Nøktern regnet tar det i gjennomsnitt 30 minutter ekstra å lade med elektronikk på stuff i tunnel. Noen ganger kortere, noen ganger lengre på grunn av sjøvann, jordfeil og annet. Gang det opp med kilometer tunnel, antall salver og 17-30 000 kroner pr time tunneldrift, så blir det mye penger. Da kan du jo alltid diskutere en tier til eller fra pr tenner.

– *Er dette kun for tunnel?*

– Det er en bestillingsvare som leveres til prosjektet i lengder tilpasset boremønster. Mest relevant for tunnel. Vi har ikke tenkt på det for bruk over jord ennå, sier Tanbergmoen.

– Men på store konturjobber, hvorfor

ikke? Hvis du har en ti meter kontur, så kan dette bestilles i ti meters lengder med det-lunta på toppen. Da slipper du å stå der å kline med taping og skjøting. Denne er ferdig, supplerer Bjørn Olavesen.

NY SELGER

Han er nytilsatt selger i Austin Norge. Men langtifra noen novise når det gjelder sprengning. Fram til årsskiftet var Olavesen bergsprengningsleder i Leif Grimsrud AS. Han har tilbragt mye av sitt yrkesliv med sprengstoff og sprengning, deriblant gjennom mange år i Statens vegvesen og Mesta.

– Greit at det kommer inn en som har brukt sprengstoff i salgsapparatet. Man kjenner utfordringene mer på kroppen enn de som har merkantil bakgrunn. Dette skal bli interessant, sier Bjørn Olavesen.

Skal rydde vei for SMB-bedriftene

Næringsminister og tidligere kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen lovte å legge bedre til rette for små og mellomstore bedrifter da han besøkte Arctic Entrepreneur.

Tekst og foto: Runar F. Daler – rd@mef.no

MEF-sjef Julie Brodtkorb spurte næringsministeren hva man kan forvente av den kommende strategien for små og mellomstore bedrifter, som MEF for øvrig har blitt invitert til å komme med innspill til.

– Det er behov for en strategi for de små og mellomstore bedriftene. De fleste er jo ansatt nettopp i disse bedriftene, som er selve ryggraden i norsk næringsliv. Vi skal gå gjennom og se om verkøytene vi har treffer disse små og mellomstore bedriftene, sa han.

– Strategien kommer før sommeren. Vi holder nå på å planlegge en reiserunde, hvor vi skal møte bedrifter for å få innspill til denne strategien, og da skal vi ikke bare til de store byene, forsikret han.

FORENKLE STØTTEORDNINGENE

– En annen ting vi skal gjøre er å rydde opp i «virkemiddelapparatet» vårt. Da jeg ble næringsminister stilte jeg spørsmål om hvor mange ulike ordninger vi har som bedrifter kan søke støtte fra. Departementet begynte å telle og slutta da de kom til 150! Og det er sannsynligvis flere, fortsatte ministeren.

– Hvordan skal en liten bedrift finne fram blant mer enn 150 forskjellige ordninger? Så vi skal snu denne pyramiden og i stedet for å tenke «her er systemet, det må folk forholde seg til», så skal vi tenke på hvordan dette ser ut fra en bedrifts perspektiv og bygge systemet rundt det, sa han.

YRKESFAG – FRA «B-VALG» TIL REKORDOPPSLUTNING

Julie Brodtkorb påpekte at for anleggsbransjen er det en god kombinasjon å ha en næringsminister som også har vært kunnskapsminister, for det er en stor utfordring å få nok lærlinger inn i bransjen. Hva kunne han si om regjeringens ambisjoner når det gjelder yrkesfag? undret hun.

– Da jeg ble kunnskapsminister i 2013, ble yrkesfag gjerne omtalt som – og var vel i realiteten også – et typisk b-valg. Det var en kultur for å snakke yrkesfag ned. Det hadde vært mange spede politiske tiltak, men man hadde ikke hatt en tung systematisk satsing over tid. Derfor satte vi i gang det vi kalte for yrkesfagloftet, som handlet om alt fra å øke lærlingetilskuddet og spisse utdanningen til å lage bedre veiledningsordninger for lærebedrifter. Og nå har utviklingen snudd; for første gang er det oppgang i yrkesfagene. Innenfor bygg og anlegg var det i fjor rekordmange elever som fikk lærlingplasser. Og stadig flere sier som dere, at de sliter med å få folk til seg, sa Røe Isaksen, som også antydte flere skoleplasser i bransjen.

TAKTER: Næringsminister Torbjørn Røe Isaksen hadde med seg positive budskap til maskinentreprenørene på Arctic Entrepreneur. I bakgrunnen står adm. dir. i MEF, Julie Brodtkorb.

– Det er jo helt meningsløst at det på én linje er 20-30 prosent som ikke får lærlingeplass, mens andre skriker etter lærlinger og ikke får det. Det er det bare ett svar på; nemlig å ha færre plasser på den ene linja og flere plasser på den andre linja. Selv om elevene i utgangspunktet har linja som ikke gir lærlingeplass som førstevalg, så burde de velge den linja som gir lærlingeplass og sjansen til jobb, slo han fast.

STÅLBYGG TIL LANDBRUK OG SMÅINDUSTRI

✓ Isolert eller uisolert

✓ Tilpasset ditt behov

✓ Ferdig montert, evt. som byggesett

www.sl-bygg.no

post@sl-bygg.no

Sondre Bjerke
Tlf. 48 02 80 92

Sten Øivind Bjerke
Tlf. 90 54 75 15

Adresse: Tjøllingveien 416,
3280 Tjodalyng

Ny Xsite for stikker og formann

Novatron Xsite maskinstyring kjenner vi godt. Nå har de også laget en målebok og stikningsrover, basert på samme programvare.

– Ja, den vises for første gang her. Novatron har videreutviklet programvaren til å et håndholdt stikningsverktøy i denne tableten. Dataflyten går trådløst fra felt til kontor. Enten via ftp-server eller med Infra-kit eller annet styresystem. Dataformatene er akkurat som i maskinstyring, sier Jon Hella i Hella Maskin AS.

Tableten kan vise alle tegninger, lag, linjer og fundamenter, og med en innebygget GPS blir det enkelt for f.eks. formann. Trenger man større presisjon er det bare sette den på stanga, så blir det en fullbods stikningsrover med ekstern GPS.

NYHET: – Flunke ny Xsite stikningsrover, sier Jon Hella i Hella Maskin AS.
(FOTO: JØRN SØDERHOLM)

Mekanisk og digitalt

Normann Olsen Maskin AS har droppet maskiner, og retter alt sitt fokus mot å være best mulig på lettere utstyr.

– Vi har vært gjennom to år med omstilling og beinhard jobbing. Nå ser vi bare oppover og framover, sier salgssjef Cato Holmen.

På Arctic Entrepreneur viste han og kollega Claus Brucker fram to nyheter som illustrerer en formidabel bredde fra mekaniske redskaper via betongutstyr til digitale redskaper som GPS og laser. Mekanisk først: En ny giv og satsing på Probst redskaper. Her representert ved en mekanisk steinklype for Jersey-stein med 4500 kilos kapasitet, for bruk i en lastebilkran, på en graver eller hjullaster.

– Da blir det en énmannsjobb å løfte stein, sier Brucker. Han er produktansvarlig for Probst, betongutstyr, snøryddeutstyr – og håndholdt GPS. Sistnevnte representert med en aldri så liten verdensnyhet, faktisk.

– En ny håndholdt Spectra GPS. Målebok, GPS og alt du trenger i én enhet. Kamera også. Til å sette ut en tomt, måle kabelgrøft eller asfalt, for eksempel. Trenger ikke vente på landmåleren om du har denne. Den hadde verdenspremiere nå på nyåret. Vi fikk den inn for halvannen uke siden, sier Brucker.

1.PÅ STAND:

Salgssjef Cato Holmen og produktansvarlig Claus Brucker i Normann Olsen Maskin.
(BEGGE FOTO: JØRN SØDERHOLM)

2. NYHET:

Målebok og håndholdt GPS i én dings, til rett under 100 lapper.

Ny JCB på batteri

Her viser Dagfinn Søgård og David Moran en av de største og ferskeste nyhetene på Arctic Entrepreneur: En JCB to-tonns graver på batteri.

BATTERI-JCB: Dagfinn Søgård (t.v.) i Rosendal Maskin og David Moran i JCB.

Maskinen er den første helelektriske maskinen JCB leverer. Importør Rosendal Maskin AS hadde premierevisning på Arctic Entrepreneur.

– Dette er moro. Dette er en av prototypene. Vi ønsket å vise den fram her fordi batteridrevne maskiner er et så hett tema i Norge, sier produktansvarlig Dagfinn Søgård i Rosendal Maskin.

LEVERING FRA MAI

– Dette er en shakedown-maskin, en del av utviklingsprosessen av 19E-TEC. Den går i ordinær produksjon i april, sier salgssjef David Moran i JCB.

JCB mener den er mest aktuell for utleiemarkedet i Norge, Sverige og Finland.

– Ja, det er nok størst mulighet i utleie. Bortsett fra entreprenører som trenger slikt spesifikt på grunn av støy og utslipp. Spesielt i Oslo, der du blir vektet etter hvor miljøvennlig du er, sier Søgård.

Maskinen har en driftstid på 4 timer ved kontinuerlig drift og kan brukes fra temperaturområdet -10 til +40 grader. Ladetiden på maskinen med standard 230V lader er åtte timer. Med tilgang på 400V kan den lades på to timer.

– Fire timer kontinuerlig drift skal være bra kapasitet. Det vil alltid være litt venting på en slik maskin, sier Søgård.

– Pris?

– JCB er ikke ferdig med prising. Det er et litt vanskelig tema, spesielt når den skal gå i utleie. Er folk villig til å betale mer for batteri? Det er en ting vi er spent på å se. Vi vet det blir høyere pris enn tilsvarende maskin med dieselmotor, sier Søgård.

To nye i Volvo

Første møte med Arctic Entreprenør for to nye distriktsjefer hos Volvo Maskin:

Frank Sandnes tiltrådte i Møre og Romsdal sist august. Da kom han fra Bertel O. Steen, Mercedes-Benz varebil.

– Jeg har vært maskinfører i yngre dager. Fint å komme tilbake til bransjen og gå fra premium til premium, sier Sandnes.

Jonas Nelson tiltrådte ved årsskiftet i Buskerud. Da kom han fra offshorebransjen. Utdannet maskiningeniør.

– Jeg har vokst opp med anleggsmaskiner. Moro å få være med i denne bransjen, sier Nelson.

DISTRIKTSSJEFER: Frank Sandnes (t.v.) og Jonas Nelson.
(FOTO: JØRN SØDERHOLM)

ADR Global transporttanker

Enkel å flytte

Volum fra 950 til 2900 liter

Godkjent etter ADR-forskriftene

▼ PROCUT AS

dieseltank.no

Brann, smøring og rask tanking

Wiejelo Equipment Norge er muligens landets ferskeste leverandørbedrift i vår bransje. Den er så fersk at den ikke har fått sitt riktige navn ennå. Selskapet leverer systemer på tre områder:

- Brannsløkking – Wiejelo og Reacton
- Sentralsmøring – ILC
- Dieselpåfylling – Shaw Development

Sistnevnte har selskapet fått agentur på i Sverige, Danmark og Finland. De skal også selge det i Norge, parallelt med en annen leverandør.

Ole Marius Husby er eier og daglig leder i selskapet som nå er i ferd med å skifte navn fra HK Solutions AS til Wiejelo Equipment Norge AS. Få kjenner verdien av hurtigfyllingssystemer som ham. Han har selv drevet et anleggsdieselfirma, med levering av 20 millioner liter i året.

– Hurtigfylling er bra. Man fyller fra nede på bakken. Folk faller ned fra maskiner både sommer og vinter. Med et hurtigfyllsystem slipper man klatringen, sier Husby.

Brannsløkkesystemene fra Wiejelo og Reacton er basert på et pulver som slukker alt av brann uten å ødelegge mekanikk eller elektronikk.

SATSER: Ole Marius Husby (t.v.) og Tim Ruben Johannessen (lengst t.h.) i det som blir Wiejelo Equipment Norge AS. Her sammen med Dennis Kaspers (t.v) og Raymond van Egmond i nederlandske Wiejelo Equipment.

(FOTO: JØRN SØDERHOLM)

SANDVIK

TA LEDELSEN DINO VET HVORDAN

Sandvik Dino DC410Ri topphammer borerigg har blitt oppgradert og er klar til å vise hvor enkelt det er få jobben gjort på alle byggeplasser.

Alt du trenger å gjøre er å ta ledelsen - med Dino.

Sandvik Norge AS
Tlf 63 84 81 00
ROCKTECHNOLOGY.SANDVIK

SUPERPRIS PÅ VINTERDEKK!

Anleggsdekk vinter 405/70-R20 inkl. felg
Kr. 5495,- eks. mva

Anleggsdekk vinter 17,5xR25
Kr. 6595,- eks. mva

Anleggsdekk vinter 20,5xR25
Kr. 8995,- eks. mva

Anleggsdekk vinter 23,5xR25
Kr. 11.495,- eks. mva

Miljøavgift og eventuell frakt kommer i tillegg.

MASKINDEKK.NO
Maskindekk AS | 3085 Holmestrand | Telefon: 955 55 688 | Epost: post@maskindekk.no

HYDREMA F-SERIE
ALLSIDIGE 10-20 TONN DUMPERE
LAVT MARKTRYKK. HØI OFF ROAD MOBILITET
10 TONN MED 180° MULTITIP (OPT.)

Snakk med dumper spesialisten!

AS Hydrema
www.hydrema.com

Service: 613 14 010

Salg: Knut Ola Nergård
Mobil: +47 952 02 051
Mail: kne@hydrema.com
Område: Nordland, Troms, og Finnmark.

Salg: John Vidar Bakken
Mobil: +47 414 07 070
Mail: jvb@hydrema.com
Område: Norge øvrig.

HYDREMA

Tilbake til livet

Vegar Hjellet (24) fikk alvorlige hodeskader og var døden nær etter en alvorlig trafikkulykke. Et og et halvt år etter er han på vei tilbake til livet og hverdagen. Arbeid hos maskinentreprenøren Sparingen AS har framskyndet rehabiliteringen med flere måneder.

Tekst og foto: Jørn Söderholm - jos@mef.no

HØYDE: Vegar Hjellet (24, t.h.) berget såvidt livet i en trafikkulykke. Arbeid sammen med Lars Gudmund Mæhlum og andre kolleger i Sparingen AS har vært uvurderlig i rehabiliteringen.

VALS: – Drømmen er og har alltid vært å drive med anleggsarbeid, sier Vegar Hjellet.

Sted: Rudshøgda/Hedmark

RUDSHØGDA: Vegar Hjellet kjører valsen som komprimerer et parti av en pukkpute. Noen minutter senere krafser han ut pukk til neste del og sjekker høyden med målestav og lasermottaker. Sammen med kollega Lars Gudmund Mæhlum ruller han ut vintermatte før Martin Sparingen legger en skuff 8-16 oppå.

Det er en formiddag tidlig i januar. Snøen er foreløpig beskjeden, vinden blåser uvanlig surt til å være på innlandet. Men med vindtette arbeidsklær, ull og gode hansker går det bra.

VANLIG DAG MED RINGMUR

Tilsynelatende en vanlig dag, med et arbeidslag i maskinentreprenøren Sparingen AS som graver ut og gjør klart for det som skal bli ringmuren til et industribygg.

For Vegar Hjellet er det ingen vanlig dag. Det er en dag der hvert minutt, hvert tak med krafsa og hver eneste arbeidsoperasjon er et lite skritt på veien tilbake til et normalt liv.

– Legen på Sunnaas sa sist sommer at jeg lå minst to måneder foran skjema i rehabiliteringen. Fordi jeg hadde fått bruke kroppen og gått mye på ujevnt underlag, sier Vegar Hjellet.

Han jobber nå delt et par-tre dager i uka i Sparingen AS, på ulike prosjekter,

sammen med forskjellige mennesker og med daglig leder Jeanette Sparingen som mentor. Den arbeidstreeningen har gjort et hav av forskjell i rehabiliteringen for ungutten fra Heidal.

STYRKET LOJALITET OG SAMHOLD

Erfaringene fra tiden etter ulykken har også styrket arbeidsmiljøet i den lille maskinentreprenørbedriften, og bygget lojalitet og samhold mellom menneskene i den.

Vi spoler tilbake halvannet år i tid, til rett før klokka 05 om morgenen 17. mai 2017. En dag Vegar Hjellet ikke husker noe særlig av, men som er grundig svidd inn i minnet hos alle rundt ham. Akkurat dette ene øyeblikket er det fullstendig tyst, bortsett fra hvesing fra en varm motor og knaking i ødelagte deler. En bil ligger på skrå, med taket nærmest krøllet rundt en stolpe. Noen få sekunder før har føreren mistet kontrollen i en sving, bilen gikk kast i kast og endte med taket først i stolpen. På passasjersiden foran er det temmelig flatklemte.

Under det flatklemt taket sitter Vegar Hjellet alvorlig skadd. Et vitne så den brutale kræsjen, og det blir slått alarm. Lokalt brannvesen og ambulanse finner to livløse personer i bilen, men heldigvis med puls. De finner fort ut at Vegar er hardest skadd.

VRAK: Slik så bilen ut etter kræsjen. (FOTO: PRIVAT)

MENTOR: Sparingen AS har inngått en mentorordning i samarbeid med Nav, der Jeanette Sparingen er mentor for Vegar.

Han blir etter hvert tatt ut av bilen og sendt med ambulansehelikopter til St. Olavs sykehus i Trondheim. Med alvorlige hodeskader, åtte knekte ribbein, kragebeinsbrudd og begge lungene punktert ser det ikke bra ut. I flere uker svever han mellom liv og død. 12 dager på St. Olavs, fulgt av én måned på Lillehammer sykehus. Deretter startet en lang og tøff periode med opptrening.

OPPTRENING

Resten av sommeren 2017 gikk med til et tre måneders opphold på Sunnaas sykehus. Deretter hjemmetrening og oppfølging på Sunnaas.

– Drømmen er og har alltid vært å drive med anleggsarbeid. Jeg ble irritert på gåstolen allerede mens jeg lå på Lillehammer sykehus. Ville opp å gå på egne føtter. Jeg har hørt fra venner at jeg har viljestyrke. Jeg visste ikke så mye om det sjøl, men har oppdaget det gjennom denne prosessen. Nå tar jeg små skritt om gangen. Da blir det langt til slutt, sier Vegar Hjellet.

Han hadde akkurat tatt fagbrev som betongarbeider etter en læretid i Hæhre, og var klar som et egg for å begynne på arbeidslivet. Men så kom det en stolpe i veien.

– Vi var usikre på om han kom til å overleve. Det har vært mange ubehagelige ”hvis-er”, sier pappa Helge Hjellet.

Han er maskinfører i Sparingen AS. Her begynte han i jobb vinteren 2018, mange tøffe måneder etter ulykken som nær tok livet av sønnen.

– *Hvordan har det vært å være foreldre i dette?*

– Det har vært tøft. Det er alle foreldres mareritt, sier Helge.

– Det har jeg sett også. Det var ikke godt å stå i det. Jeg har i ettertid sett at jeg holdt på å ta knekken på psyken til foreldrene mine. Det er hardt, sier Vegar.

– Vi har vært sammen i familien om det. Både opp- og nedturer, sier Helge Hjellet.

MILEPÆLER

Gjennom høsten og vinteren 17/18 fikk Vegar det stadig tøffere psykisk. Det var trening, og noe oppfølging fra Nav gjennom det lokale Frisk-senteret. Men tiden mellom treningene var lang – for å si det mildt.

Det store vendepunktet – og den ene av to milepæler – kom i form av et par små setninger fra sjefen sjøl, Tommy Sparingen, etter bare et par-tre måneder i jobben.

– «Ta gutten med ut på jobb. Gi ham noe å gjøre, så han blir frisk», sa Tommy.

I starten var han sammen med meg ut på jobb. Senere sammen med andre i selskapet, forteller pappa Helge Hjellet.

– Valget sto mellom å bli lagt inn eller å bli med ut. Jeg satt og så i veggen og taket. Holdt på å bli gal, og jeg måtte ha endring. Jeg har blitt tatt utrolig godt imot her. Ikke noe opplegg og ingen behandling. Jeg trengte bare å være sosial og få bruke kroppen. Jeg koser meg med grunnarbeid, sier Vegar.

Første gang han var med ut var litt etter 17. mai i fjor, ett år etter ulykken.

– Det var en blid kar som kjørte komprimering i fjor sommer, sier Tommy Sparingen.

Da han begynte hadde han nok med enkle oppgaver. Balansen var dårlig i starten. Grunnarbeidet var glimrende trening, blant annet fordi det innebærer mye gåing på ujevnt underlag.

Etter noen få uker kom den andre milepælen:

– Jeg greide å hoppe opp på beltet til pappas gravemaskin. Det var stort, sier Vegar.

ARBEID: Ikke noe opplegg og ingen behandling. Være sosial og bruke kroppen var det eneste som trengtes.

LASER: Ett år etter ulykken var Vegar ute i arbeid. Dette er i januar i år.

RINGMUR: Vegar Hjellet kjører valsen, og komprimerer pukken i et parti av det som skal bli ringmur til et industribygg. Øystein Olstad i byggentreprenør Syljuåsen AS (foran) gjør klar forskaling til punktfundament.

TAKKNEMLIG

Vegar, pappa Helge og resten av familien er dypt takknemlig for oppfølgingen og muligheten fra bedriften.

– Stor takk! Dette viser at små firmaer kan gjøre en stor jobb. Det er den største fordelene med mindre bedrifter: At det er lett å komme inn i fellesskapet. Her hos Sparingen er det lett å finne trygghet og føle seg hjemme, sier Helge Hjellet.

– Jeg vil bli slik jeg var. Koste hva det koste vil. Muligheten her hos Sparingen har vært uvurderlig. Jeanette er flink til å lære bort, hun har hjulpet til slik at jeg kan lære nye ting. Jeg har trua nå, sier Vegar.

– Det er Vegar og familien som har gjort jobben. Vi har bare gitt muligheten, sier Jeanette Sparingen.

Øystein Mathisen, styreleder i MEF

Hedmark mener Sparingen AS her har utmerket seg som et viktig forbilde.

– Et godt eksempel på at bedrifter tar vare på folk. I en tid der det er vanskelig å skaffe arbeidskraft må man tenke utenfor boksen. Gi folk en sjanse. «Systemet» har mange muligheter til å hjelpe. Man må bare vite om det og være tålmodig. Men man må også være aktiv selv, ikke bare forvente at «Systemet» stiller opp. Med flere bedrifter som Sparingen AS blir det kortere linjer, sier Mathisen. ■

ARBEIDSDAG: Hvert minutt, hvert tak med krafsa og hver eneste arbeidsoperasjon er et lite skritt på den ujevne veien tilbake til et normalt liv.

PRIS: Her har Sparingen AS akkurat fått en pris av Frisk-senteret for å ha gitt Vegar Hjellet muligheten. F.v. Øystein Mathisen (MEF Hedmark), pappa Helge Hjellet, Jeanette Sparingen, Vegar Hjellet, Anne Jenny Sparingen og Tommy Sparingen.

Roadracing-mester på E39-prosjekt

Langs en smal og svingete vei ved Jølstravatnet i Sogn og Fjordane sitter en tidligere norgesmester i roadracing og kjører veihøvel. E39-utbyggingen drypper på mange lokale aktører.

Tekst og foto: Runar F. Daler – rd@mef.no

Oddgeir Havnen, daglig leder i Havnen Anlegg AS ble tidlig opptatt av motorsykler og kjøpte sin første crosssykkel allerede som 15-åring. Det viste seg raskt at han ikke bare hadde interesse for motorsykler, men også talent for å kjøre dem. Han ble norgesmester i roadracing i klassen Superbike åtte år på rad, fra 1997 til 2004. I tillegg ble han nordisk mester to ganger og han har deltatt i en lang rekke internasjonale mesterskap, bl.a. den berømte Daytona 200 i Florida, hvor han oppnådde Skandinavias beste plassering gjennom tidene. I 2006 la han opp som fører, delvis på grunn av en skade i håndleddet samt at tiden skulle brukes på andre ting.

TIDLIG KRØKES

Etter en svært innholdsrik og vellykket roadracingkarriere, begynte han som maskinentreprenør og lastebileier. Enkeltmannsforetak ble etter hvert til et AS. Havnen Anlegg AS har i dag har 25 ansatte og omsatte i 2017 for ca. 40 millioner kroner.

– Jeg hadde jo utdanning innenfor anleggssektoren å falle tilbake på, heldigvis. Innen jeg var 21 år hadde jeg både sprengningssertifikat og fagbrev som anleggsmaskinfører, med studieretning innen håndverk og industri, forteller Oddgeir til Anleggsmaskinen.

– Interessen for anleggsmaskiner startet veldig tidlig. Faren min drev et lite enkeltmannsforetak med lokal forankring i Kaupanger, og jeg var jo mye sammen med ham. Han kjører faktisk litt doser fremdeles, med maskinstyring og greier, selv om han er 74 år. Men nå kjører han for meg, smiler Oddgeir.

HØVEL: Oddgeir Havnen har en forkjærighet for doser og veihøvel. Her før asfaltering av ny E39 ved Jølstravatnet i Sogn og Fjordane.

ANLEGGSMANN: Da den innholdsrike og suksessfulle roadracing-karrieren var over hadde Oddgeir Havnen utdanning innenfor anleggssektoren å falle tilbake på.

STANDARDHEVING

Havnen Anlegg AS er leid inn som under-entreprenør av Implenia Norge AS på E39-parsellen mellom Bjørset og Skei i Sogn og Fjordane. Det er en 11 km lang veitrase som er svingete, uoversiktlig og så smal enkelte steder at større kjøretøy ikke kan passere hverandre uten å måtte bremse kraftig opp og kanskje rygge. Veistrekningen er dermed også ulykkesbelastet, og myke trafikanter er særdeles utsatt. Alt dette skal nå endres til det bedre, når veien får en betydelig standardheving både for kjørende, gående og syklende. Veien blir utvidet i bredden til 8,5 meter og får gul midtlinje, samtidig som selve traseen vil bli rettere. Dermed vil kjørekomforten øke, reisetiden synke og sikkerheten øke.

Vi møter Oddgeir Havnen langs Jølstravatnet, hvor han kjører en veihøvel av typen Cat 160M. Han avretter store mengder med grus som må på plass før asfaltering av den nye veien.

– Vi leier ut en doser, en veihøvel og en 34-tonns gravemaskin, samt maskinførere til å kjøre dem, til Implenia Norge AS. Vi starta med doser her i slutten av mai 2017, og hele anlegget skal være ferdig i juni i år, sier Oddgeir, som altså selv en av maskinførerne.

TRENGER VEIHØVELSJÅFØR

Bedriftslederen har for øvrig en spesiell forkjærlighet for nettopp doser og veihøvel. – Ja, jeg har alltid likt spesielt godt å kjøre doser, men også veihøvel. Det er litt annerledes maskiner, som begge krever en god del planlegging for å bruke. Både veihøvel og doser er meget gode og effektive redskaper på de rette jobbene. Men de kan jo selvsagt ikke brukes til alt. Jeg er for øvrig på utkikk etter en god veihøvelsjåfør i tillegg til meg selv. Jeg trenger rett og slett en til. Så hvis en som leser dette er interessert og har kompetansen, så er det bare å ta kontakt, sier han.

MASKINSTYRING ET «MUST»

Oddgeir Havnen benytter naturligvis maskinstyring når han høvler ut grus på nye E39. Han er faktisk litt av en nerd når det gjelder maskinstyring, og sverger dessuten til ett spesielt merke for doseren og veihøvelen.

– Maskinstyring har jo blitt et «must» etter hvert. Det handler om å gjøre jobben rett med én gang, og ha fullstendig kontroll. Det koster selvfølgelig en del, men skal man bygge veier, parkeringsplasser og annen infrastruktur så kommer man ikke utenom maskinstyring dersom man skal være konkurransedyktig, både når det gjelder

LAGT I ASKE

En skjebnesvanger lørdagskveld i januar 2014 ble Lærdal rammet av en storbrann. Mange mistet husene sine og det meste de eide, og blant disse var Oddgeir Havnen. Alle premier og laurbærkranser, og ikke minst bilder, fra en lang roadracing-karriere gikk dessverre tapt. Det samme gjorde flere motorsykler og et stort antall motorsykkeldeler, hjelmer, skindresser, sko og annet MC-relatert utstyr.

MC-KONGE: Oddgeir Havnen ble norgesmester i roadracing i klassen Superbike åtte år på rad, og nordisk mester to ganger. Her fra NM på Rudskogen i 2004. (FOTO: RENE SKARET).

DOSER: Både dosere og veihøvler er ifølge Oddgeir litt annerledes maskiner, men meget gode og effektive redskaper på de rette jobbene.

Her starter Dvergsdals største jobb

KRAFTJOBB TIL NÆR 100 MILL. - BYGGER NY TUNNELAVDELING

FORSKJÆRING: Her kommer starten på den nær tre kilometer lange tunnelen.

Ottar Dvergsdal AS har fått sin desidert største jobb. Oppretter ny tunnelavdeling, og går i gang med krafttunnel i februar. – Vi har mye dyktige folk som ønsker utfordringer, sier Nils Arne Dvergsdal.

Tekst og foto: Jørn Søderholm – jos@mef.no

SKEI, JØLSTER: Ottar Dvergsdal AS har fått HE-opdraget med bygging av Stardalen kraftverk for Tinfos. Det er et oppdrag verdt oppunder 100 millioner kroner.

– Ja, bortimot. Avisene liker å blåse opp tallene litt. Men det er den desidert største jobben firmaet har hatt, sier eier og daglig leder Nils Arne Dvergsdal.

OPPDRAGET

Jobben inkluderer betong og grunnarbeid til en kraftstasjon, dam og en bru, samt nesten tre kilometer tunnel på 25-60

kvadratmeter. En del av tunnelen skal bygges med rør under vei fra betongpropp til kraftstasjon.

Dvergsdal har hatt en hyggelig utvikling gjennom flere år, med blant annet flere større jobber. Med denne jobben tar selskapet enda et stort skritt.

– Det er en sjanse å ta. Men sånn har det vært fra dag én: Nye sjanser å ta hele tiden. Forskjellen er bare at de blir større og større. Man kommer ingen vei uten å prøve. Etterhvert som vi driver med nye ting må vi omstille. Hele tiden nye måter

å gjøre ting på, hele tiden en jobb for å effektivisere. Heldigvis har vi mye dyktige folk som ønsker å ta utfordringer, sier Dvergsdal.

NY TUNNELAVDELING

Til denne jobben oppretter selskapet en ny tunnelavdeling. Da trengs det mye utstyr. Noe har selskapet fra før, noe er kjøpt inn nå. Deriblant en Atlas Copco L2C tunnelrigg – noen år gammel, men lite brukt – som er innkjøpt og hentet fra Nord-Norge.

Den sto i verkstedhallen til vedlikehold og klargjøring da vi var på besøk, og Dvergsdal var da midt i jobben med å rekruttere folk til den nye avdelingen.

– Rigger har to bomber og korg, og passer perfekt for denne typen jobb. Vi skal ha 5-8 personer i første omgang. Flinke folk, helst lokale. Vi skal ha et A-lag til å gjøre jobben, lover Dvergsdal.

Rigger setter første borkrone i fjellet omkring samtidig som dette bladet kommer til abonnentene, i midten av februar. Sommeren 2020 skal det tre

FORTS

Sted: Skei, Jølster, Sogn

1. KLAR:

Ottar Dvergsdal AS er i ferd med å kjøre i gang en ny tunnelavdeling. Her er tunnelriggen inn til overhaling før oppstart på den store jobben. – Satser for fullt, sier Nils Arne Dvergsdal.

2. FORSKJÆRING:

Her kommer starten på den nær tre kilometer lange tunnelen.

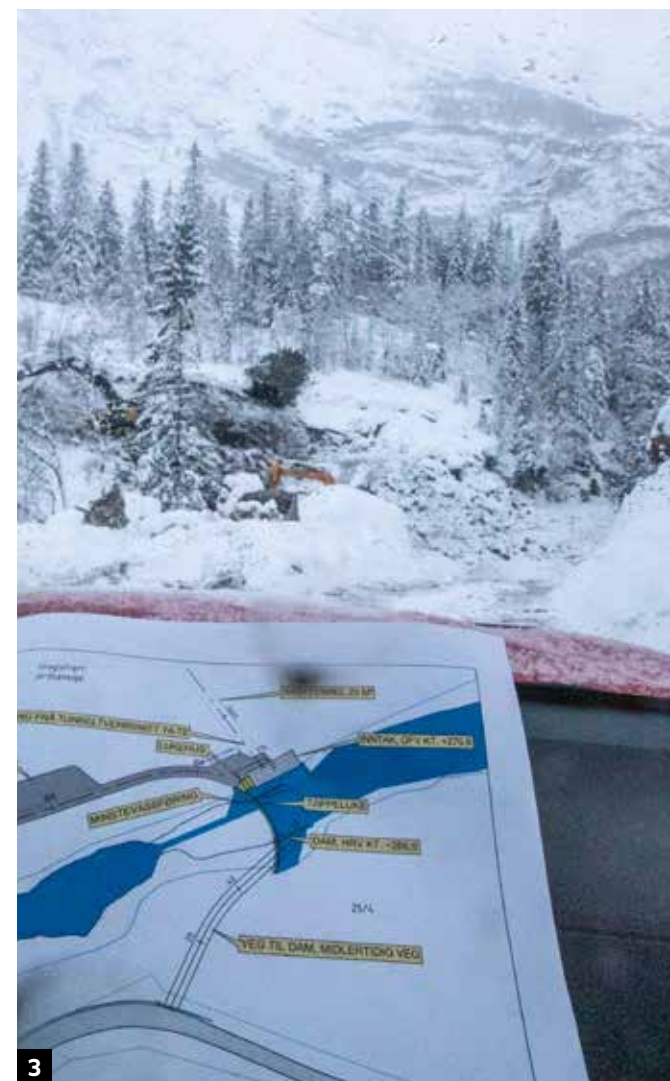
3. DAM:

Dammen som skal hente kraft ut av Stardalselva skal bygges i denne kløfta.

1

2

3

kilometer lange hullet være ferdig, og den første strømmen skal produseres høsten 2020.

– Ja, det er bare tiden og veien. Vi må bare komme i gang og gi full gass, sier han.

Krevende jobber med store dimensjoner er intet nytt for Ottar Dvergsdal AS. Stardalen-prosjektet vil gå parallelt med et par andre større kraftjobber. Deriblant et i Førde, der 2600 mm rør (2,6 meter, ja) legges i grøft opptil 14 meter ned i fjell.

RØGRØFT SOM VEISKJÆRING

– Det er så store rør at grøfta minner mer om en veiskjæring. Den er tre meter bred i bunnen, humrer Dvergsdal.

Den nyopprettede avdelingen blir et viktig nytt bein i selskapets virksomhet,

ikke «bare» for denne ene jobben. Her satses det for fullt. Dvergsdal ser det som en kjærkommen mulighet til å gjøre seg mindre avhengig av å jobbe for Statens vegvesen. Han er rystet over både egne opplevelser med etaten og det generelt høye konfliktnivået mellom bransjen og Statens vegvesen.

– Noen må snart ta ansvar for å gjøre noe med det systemet. Er det ingen som tør? Vi vil heller ha jobber for private oppdragsgivere, der vi kan forholde oss til pålitelige folk som står for det de sier. Som hovedentreprenør kan vi styre løpet selv, sier han.

STARDALEN KRAFTVERK

Kraftverket skal settes i drift høsten 2020 og har en forventet årsproduksjon på ca 50

GWh. Dette tilsvarer strømforbruket til om lag 2500 husstander. Stardalen kraftverk vil utnytte et fall på 62 meter i Stardalselva i Jølster kommune.

Det vil bli bygget et inntak og en buedam i betong. Det skal så sprenges en 2,6 km lang tunnel fra inntaket til kraftstasjonen, samt en svingetunnel. I kraftstasjonen vil det bli installert tre Francis-turbiner med en samlet ytelse på ca 17 MW.

– Stardalen kraftverk er 100 prosent eid av Tinfos AS. Når kraftverket er ferdig bygget skal det overdras til finske SV Vattenkraft og bli en del av Bekk og Strøm sin portefølje, opplyser Tinfos AS.

En solid framtid

Mur og hageprodukter, samt vann og avløpsprodukter i betong.

ig-rør og kummer, kabelkanaler og trekkelukker. Murblokker, kantstein og belegg.

Hovedfabrikk Ølensvåg
Utsalgsteder i Bærum,
Bergen og Haugesund

 Ølen Betong

Tlf 53 77 52 00
mail@olenbetong.no
www.olenbetong.no

Komplett økonomiverktøy for entreprenører

REGNSKAP

PROSJEKT

HANDEL

LØNN

FINN UT MER PÅ ZIRIUS.NO

- ✓ Total økonomisk oversikt i prosjekter og delprosjekter med mulighet for inndeling på avsnitt og aktivitet mot budsjett
- ✓ Elektronisk lagring, håndtering og sending av bilag og dokumentasjon
- ✓ Maskin-, time- og materiellregnskap
- ✓ Datafangst på anleggs-plassen

Opplev utviklingen.

Kompaktmaskinene fra Liebherr er spesielt utviklet for trange byggeplasser

Liebherr har et spekter av kompaktmaskiner som er spesielt tilpasset til bruk der det er begrenset med plass. Dette er et spesielt utvalg av hjul- og beltegående gravemaskiner, hjullastere, dosere og teleskoplastere som passer dine behov. Selv om maskinene er mindre i størrelse, er de like effektive og har like stor ytelse.

Liebherr-Norge
Hamar Næringspark
Elvesletta 15, 2323 Ingeberg
Tlf.: +47 62 50 91 50
E-mail: info.norge@liebherr.com
www.facebook.com/LiebherrConstruction
www.liebherr.no

LIEBHERR

tormaskin.no

33 06 19 10

post@tormaskin.no

TA KONTAKT FOR ET GODT TILBUD

KOST MED OPPSAMLER -EHK/A

Feiemaskiner

Vama feiemaskiner leveres i forskjellige typer og størrelser
- Passer både hjullastere, traktorer og andre lastbærere
Feiemaskinene er av høy kvalitet og meget solid bygd.

- Feiekoster med oppsamler fra 1,2-3,5 meter
- Åpen kost til traktor/hjullaster 1,8-5,0 meter
- Åpen kost til gravemaskin fra 0,4- 3 meter

VAMA
PROFESJONELT
VEDLIKEHOLD

ÅPEN KOST - EHA

KOST MED OPPSAMLER - EHK

KOST MED OPPSAMLER - EHK

Det vanskelige valget

For tredje år på rad fikk vg1-elever på bygg- og anleggslinjene i Østfold et praktisk innblikk i de ulike studieretningene de kan velge neste år.
– Viktig og nyttig for elevene, sier arrangørene.

Tekst og foto: Runar F. Daler – rd@mef.no

FIKK PRØVE SEG: Sarpsborg-entreprenøren Fosby AS stilte med en stor mobilkran på messen. Her er det Zahidullah Zarghon (18) fra Greåker vgs. som får prøve.

SUKSESS: OKABs splitter nye anleggsmaskinsimulator var populær blant elevene.

Det er opplæringsavdelingen i Østfold fylkeskommune som inviterer elevene fra vg1 bygg- og anleggsteknikk til minimessa på Greåker videregående skole, som går under navnet «Vi bygger Norge». Opplæringskontoret for anleggs- og bergfagene (OKAB) stilte i år med en splitter ny simulator, som falt i smak hos mange av de besøkende.

BEDRE ENN BROSJYRER

– Det er ca. 300 vg1-elever her i dag, fra syv ulike skoler. Elevene får på denne måten et innblikk i hele bredden av fagene som tilbys. Poenget er å bevisstgjøre elevene på hvilke muligheter som finnes, sier Magne Hagen, fagkoordinator for bygg- og anleggsteknikk i Østfold fylkeskommune.

– Dette er en praktisk rettet messe, hvor elevene får sett fagene utført, og de får mulighet til å prøve litt i praksis. De kan også snakke med eksisterende lærlinger i fagene. Vi tror ungdommene får mer ut av det enn at noen voksne står og deler ut brosjyrer, sier Katrine Gustavsen, rådgiver i opplæringsavdelingen i Østfold, avdeling naturbruk.

– Selv om mange sikkert allerede har bestemt seg for hva de skal velge til neste år, er det nok også enkelte som er usikre og kanskje treffer beslutningen når de kommer hit. Vi er overbevist om at det er et behov for en dag som denne, sier hun.

VELGER DET KJENTE

– De fleste elevene her vil nok bli tømrere eller betongarbeidere, men det er også en

del som har lyst til å gå videre med anleggsmaskinførerfaget, vei- og anleggsfaget og fjell- og bergverksfaget, sier opplæringskonsulent Geir-Inge Mosling i OKAB.

– Vi ser imidlertid at en stor andel av elevene i en skoleklasse ofte er interessert i ett og samme fag. Elevene er gjerne svært påvirket av hva som tilbys på den skolen de går på og, ikke minst, hvilken bakgrunn læreren har. Vi hadde en klasse her hvor sikkert 90 prosent av elevene ville bli rørleggere, og så viste seg det at læreren opprinnelig var rørlegger, forteller han.

– I år har vi med en splitter ny anleggsmaskinsimulator, og vi har tatt med tre vg2-elever fra Kalnes videregående skole til å kjøre den og bistå besøkende elever til å prøve den. Kanskje kan den bidra til å vekke interessen for maskinførerfaget hos enkelte elever?

SOM EN EKE MASKIN

– Det er først og fremst de som allerede har bestemt seg for å gå videre på vg2 Anleggsteknikk som vil prøve simulatoren, men vi hadde en her i stad som ikke hadde kjørt maskin før og som ikke hadde bestemt seg for hva han skulle velge videre, forteller Truls Johannesen (17), en av de tre vg2-elevene fra Kalnes.

– Simulatoren er veldig virkelighetsnær; den rister og vingler til og med når man kjører. Det er akkurat som å kjøre en ordentlig maskin, den er bare litt mer sensitiv. Den er nok mest lik en Komatsu, tror jeg. En 50-tonner.

– ANLEGGSTEKNIKK FRISTER

En av elevene som kommer innom for å prøve simulatoren mens Anleggsmaskinen er tilstede, er Karl Viktor Schau (16) som går vg1 bygg- og anleggsteknikk på Borg videregående skole.

– Jeg er ikke helt sikker på hva jeg skal søke på ennå, men heller nok mest mot betongfag eller kanskje rørlegger. Men jeg har jobba litt i Veidekke, og har kjørt litt maskin der, så det frister jo litt med vg2 anleggsteknikk også, sier han.

– Simulatoren var artig å prøve, men jeg synes faktisk det er enklere å kjøre ordentlig gravemaskin, sier han.

TRENGER LÆRLINGER

Blant bedriftene tilstede på «Vi bygger Norge» var Sarpsborg-entreprenøren Fosby AS. Selskapet er i vekst og er opptatt av å få inn flere lærlinger. Særlig i stillasbyggerfaget og kran- og løfteoperasjonsfaget.

– Vi trenger lærlinger. Vi skal ha minst fem prosent lærlinger i alle fag. Maskinførerlærlinger er lett å få tak i, men vi har nesten ikke hatt lærlinger i stillasfaget og kran- og løftefaget før, og det er vi ute etter nå, sier konsernleder Jon Fosby.

Bedriften stilte mannsterke på messen og hadde blant annet med en stor mobilkran, som elevene fikk lov til å styre litt. Elevene fikk også prøve litt enkel stillasbygging, og flere var tydelig overrasket over tyngden på stengene. Går det som Fosby håper, er noen av disse elevene lærlinger i bedriften neste år.

TRENGER LÆRLINGER: Konsernleder Jon Fosby (t.h.) i Fosby AS hadde med seg et titalls medarbeidere på messen. Bedriften hans er ute etter flere lærlinger, ikke minst i stillasfaget og kran- og løftefaget. Her sammen med opplæringskonsulent Geir-Inge Mosling i OKAB.

KLOKKETRO: Opplæringskonsulent Geir-Inge Mosling i OKAB, Katrine Gustavsen, rådgiver i opplæringsavdelingen i Østfold, avdeling naturbruk og Magne Hagen, fagkoordinator for bygg og anleggsteknikk i Østfold, har alle stor tro på dette konseptet.

SIMULATOR: Karl Viktor Schau (16), som går vg1 bygg- og anleggsteknikk på Borg videregående skole, prøver anleggsmaskinsimulatoren. Ved siden av står Truls Johannesen (17), en av tre vg2-elever fra Kalnes vgs. som var med for å bistå vg1-elevene.

TUNGT: Elevene fikk også prøve litt enkel stillasbygging, og stengene var tyngre enn de trodde. Her er det Johannes Saxegård (16) fra Greåker vgs. som må ha litt kyndig hjelp for å beholde kontrollen.

Nytt utstyr til bruktpriiser!

HARDLIFE.NO

☎ 56 14 8000

GASELLE BEDRIFT
3 ÅR PÅ RAD

Facebook Twitter YouTube

Gasellene

FØRERPLASS: Slik ser førerplassen i en traktorregistrert Unimog U530 ut.

Dette er «kontoret» i Norges ferskeste traktor

UNIMOG ER TYPEGODKJENT SOM TRAKTOR T1b

På disse bildene ser du verdens første Mercedes-Benz Unimog, typegodkjent som T1b traktor. Nå kan den allsidige redskapsbæreren og arbeidsmaskinen enkelt registreres som traktor eller lastebil i Norge. Som traktor kan den kjøres opptil 80-90 km/t på offentlig vei med B-førerkort*.

Tekst og foto: Jørn Söderholm - jos@mef.no

FETSUND: Unimog har en særstilling som arbeidsmaskin gjennom historien, med kapasitet som både lastebil, traktor og redskapsbærer. Få – om noen – hjulgående kjøretøyer slår den på fremkommelighet.

Den ble først konstruert i Tyskland etter andre verdenskrig, og har med høy bakkeklaring, firehjulsdrift samt både mekanisk og hydraulisk kraftuttak vært involvert i alt

fra kommunal drift til landbruk og redning i katastrofeområder.

FØRERKORT

Mange bønder og entreprenører har vært fristet av den lille, solide «traktor-lastebilen». Men for mange har siste del av den betegnelsen vært besværlig. Det er tross alt en lastebil og krever førerkort klasse C av den som skal kjøre.

Den har opp gjennom årene blitt registrert som motorredskap. Da kun som enkeltgodkjenninger, med alt besværet som følger med. Dette er første gang den er typegodkjent i kategorien T1b.

FARTSSPERRE

Det vil si «traktor» som kan kjøres over 40, helt opp til 80 km/t på offentlig vei med førerkort klasse B*. Og da mener vi

godt over 40 km/t. Den kan også kjøres av personer under 18 år med traktorførerkort, da med en elektronisk fartsbegrensning på 40 km/t.

Daglig leder Espen Berger i den norske Unimog-importøren NorMog AS er en glad mann nå.

– Endelig! Dette har vært en hjertesak for meg, og en sak jeg vi har jobbet med lenge. Det har vært en lang prosess og kamp mot Vegdirektoratet. De ville ikke ha Unimog registrert som traktor, sier Berger.

ENTREPRENØRDRIFT

– Hvor ser du det største potensialet for denne: Landbruk eller entreprenørdrift?

– I entreprenørdrift. Også for dagens bonde, som søker redskap som kan brukes hele året i større grad enn før. Men primært i entreprenørdrift. I dag brukes store traktorer mer og mer i brøyting, stroing, salting, spyling, kosting og kantklipping

på veier. Traktorer greier ikke like mye i brøyting som lastebiler. Men de er billigere. Unimog har bremses på alle hjul og leveres med ABS. ABS på traktorer som går 40-60 km/t er vanskelig. Det kommer flere forbud mot traktorer i funksjonskontrakter. Vi er spent på å se hvordan Statens vegvesen vil stille seg til T1b-registrerte Unimog-er i det bildet, sier han.

NorMog AS inviterte presse og samarbeidspartnere til en staselig offisiell lanse- ring på sitt nye hovedkontor på Fetsund. Her viste de fram den aller første – verdens første – Unimog ordinært registrert på skilter som T1b: En U530, for anlednin- gen utrustet med en Schmidt spreder og klargjort for tjeneste hos Fageråsen Hytte- område i Trysil.

– I fjor ble det vist en prototype, blant annet på Elmia Lantbruk i Sverige. Dette er den første som har vært gjennom komplett prosess og har alle papirer, sier Berger.

MERCEDES-BENZ UNIMOG T1b TRAKTOR

- Som standard Unimog, fra 318 til 530
- Frontplate/brøytefeste
- Hydraulikk
- Utvendig veltebur
- Ekstra stigtrinn og skvettlapper
- Pris: 160 000 kr mer enn tilsvarende Unimog registrert som lastebil.

* Forutsetter førerkort klasse B tatt før 2006 og gyldig T-klasse m/hastighetskode T142.

PREMIERE: Verdens første Unimog typegodkjent og registrert som T1b traktor. Kan kjøres av fører under 18 med traktorlappen i opptil 40 km/t, og i opptil 90 km/t av fører med førerkort kl B.

GLAD: Espen Berger, daglig leder i NorMog AS.

Har du lyst til å jobbe hos en av Vestfolds største anleggsgartnere?

VI SØKER NY PROSJEKTLEDER TIL VÅRT LEDERTEAM

Du vil ha fullt ansvar for egne prosjekter, samtidig som du vil delta aktivt i bedriftens videre utvikling.

Mange spennende prosjekter, et hyggelig og uformelt arbeidsmiljø med korte beslutningsveier og et høyt tempo, er noe av det vi kan tilby.

Noe for deg?

Les full stillingsbeskrivelse på strandman.no

SPREDER: Denne går nå i et hytteområde i Trysil. Schmidt-spreaderen er spesielt tilpasset Unimog.

UTVENDIG VELTEBØYLE

I 2013 kom et nytt regelverk som skulle gi nye muligheter. Etter en lang prosess bestemte Unimog-eier Daimler seg for å gjøre tilpassningene som trengs for godkjenning i T1b-kategorien.

Den utvendige veltebøylen rundt hytta er det største enkeltgrepet. Lastebiler må tåle åtte tonn på taket, og det gjør Unimogs originale glassfiberhytte. På traktor kreves imidlertid 2x19 tonn. Derav forsterkningen med den røslige veltebøylen. I tillegg er T1b-Unimoger utrustet med frontplate/brøytefeste og hydraulikk, samt får montert særnorske bakre skvettflapper hos NorMog.

PRISER

Ekstraustyret gjør at Unimog-ene blir 160 000 kroner dyrere som T1b-traktor enn som lastebil. Prisene starter på 1,4 millioner, og Unimog har lange lister med utstyr man kan krysse av på for å få akkurat den traktoren/lastebilen/maskinen man trenger.

Hele Unimogs modellrekke fra 318 til 530 kan leveres som traktor eller lastebil. Her er det diverse akselavstander og størrelser med totalvekt fra 11 til 16,5 tonn. Fire motorer står på menyen, to firere og to seksere med 170-300 hk. Alle med Euro 6.

– Vi prøvde også å få til steg 4 på T1b, som ville gjort det enklere og rimeligere med avgassrensing. Men Daimler har valgt å forenkle typegodkjenningen med bare Euro 6-motor, sier Berger.

Som T1b traktor kan Unimog-en gå med alle slags tilbehør og påbygg bak hytta. Dersom man skal bruke den med lasteplan må det leveres særskilt fra påbygger. Originalplanet har for høy lastehøyde til å godkjennes i T1b. Et tilpasset lasteplan kommer etter hvert fra produsenten.

VW og Ford med felles pickup og kassebiler

Volkswagen og Ford går sammen i en global allianse. Går sammen om pickup i Amarok/Ranger-klassen, og senere varebiler. Her blir det både elektrisk og selvkjørende.

Volkswagen og Ford er de to største aktørene i nyttekjøretøymarkedet, med samlet markedsandel på 42 prosent (2018). VW er størst med 28 prosent mens Ford har ca 14 prosent. Nå går de to sammen i en global allianse for å «bedre sin konkurranseevne og innovasjon», først og fremst innen nyttekjøretøyer som pickup og varebil.

– Selskapene planlegger først mellomstore pickuper til kunder globalt i 2022. Deretter er intensjonen noe samarbeid om kommersielle nyttekjøretøy i Europa, sier Ford Motor Norge i en pressemelding.

Denne pickupen skal utvikles og bygges av Ford, for begge merkene. I dag er Ford Ranger for VW Amarok to av de mest populære bilene i pickupmarkedet. Meldingen fra Ford sier ikke noe mer konkret om hvordan denne kommende «Ranger-Amaroken» blir. Samarbeidet skal også utvides til varebiler. Der skal Ford fokusere på større kassebiler mens VW skal fokusere på mindre varebiler. Det blir ikke sagt noe konkret om hvor disse grensene går ift bilene vi kjenner i dag som Transit-familien, Crafter, Transporter og Caddy.

– Varebil- og pickupsamarbeidet har som målsetting å levere skalerbarhet og effektivitet for hvert av selskapene i 2023. Volkswagen og Ford vil også utrede mulighetene for et eventuelt samarbeid om elektrifiserte kjøretøy, selvkjørende biler og mobilitets-tjenester, sier Ford Motor Norge i pressemeldingen.

Alliansen innebærer ikke krysseierskap mellom de to selskapene.

PICKUP: Erkekonkurrentene Volkswagen Amarok og Ford Ranger blir én. Ford og VW samarbeider om nyttekjøretøyer.

(FOTO: JØRN SØDERHOLM)

Ny Ford Ranger kun med toliters motor

UTENPÅ er den lik. Men nye Ford Ranger får én viktig forskjell fra dagens: 3,2-liters motor forsvinner.

Ford Ranger pickup er klar med ny versjon for det europeiske markedet til sommeren. Her er dagens 3,2 liters TDCI-motor vekk. I stedet kommer nye Ranger med tre versjoner av Fords to liter store firesylindrede motor:

- 130 hk / 340 Nm (ikke til/i Norge)
- 170 hk / 420 Nm
- 213 hk / 500 Nm

Sistnevnte får litt ekstra pustehjelp med biturbo. Den produserer 13 hk og 30 Nm mer enn dagens 3,2-liters TDCI-dieselmotor. Alle motorer kan kombineres med en seks-trinns manuell kasse eller en ny ti-trinns automat. Det blir plenty med utstyr og elektroniske hjelpemidler, og den kommer fortsatt med både halvannen og dobbel hytte.

Ny Opel Vivaro

Dette er nye Opel Vivaro, et nytt medlem i plattform-familien som fra før inneholder varebil-trillingene fra Peugeot, Citroen og Toyota. Den kommer i tre lengder: 460, 495 og 530 centimeter. Lastekapasitet opptil 6,6 kubikkmeter, høyeste nyttelast 1400 kilo og maksimal tilhengervekt på 2500 kilo. Det er 500 kilo mer enn utgående modell. I første omgang kommer den med dieselmotor med automat eller manuell kasse. Også med firehjulsdrift, for de som ønsker det. Neste år kommer den i elektrisk versjon.

LANG: Med "Flexcargo" kan ting opptil 402 cm fraktes inni lengste versjon av nye Vivaro.

Olje bag-in-box

Motorolje og hydraulikkolje fra Nio Lube blir nå tilgjengelig i 20-liters bag-in-box, av alle ting. Samme emballasjeprinsipp som vin, ja. Dette skal gi 90 prosent mindre tomemballasje, til glede for både logistikk og miljø. En tom 20-liters kanne består f.eks av 1,1 kg plast, mens bag-in-box posen består av en pappkartong og 116 gram plast.

– Bag-in-box tar 40 prosent mindre plass enn

tradisjonelle kanner i lagring og transport. På grunn av kranen er det enklere å helle ut olje i en ren strøm, sier leverandør Relekta AS, avdeling Norsk Industrielje.

Hydraulikkoljen Nio Lube HLP leveres i viskositeter ISO VG 32, 46 og 68, samt motorolje Nio Lube HD-1 og HD-2 LA er tilgjengelig i den nye emballasjen.

EMBALLASJE: 20 liter olje i «vinkartong», med tappekran.

Prime Tech beltegående redskapsbærere

- Finnes i størrelse fra 175hk til 600 hk. Fra 9t egenvekt til 27,5t
- Utrolig lavt marktrykk
- Kan leveres med flere freseaggregat. Freser vegetasjon, trær, røtter, stubber, stein og asfalt.
- Kan brukes til nydyrking, skogrydding, veivedlikehold, steinknusing etc.

Vi leverer snøutstyr, skuffer, pallegaffler osv fra:

www.skjetne-maskin.no
tlf. 72 88 44 60
post@skjetne-maskin.no

NY ATLAS WEYCOR AR250^e 14000 KG

EN HJULLASTER SOM HAR ALT:
Høy fart 50 km/t - 215 hk
Cruise kontroll
Inching pedal
Low - speed kjøresystem

FAE Traktorfreser

Steinknuser, Asfaltfres, Stabiliseringsfresing, nydyrking og Stubbefres.

- Beste kvalitet
- Lang levetid
- Liten vedlikeholdskostnad
- Kraftige konstruksjoner
- Markedsleder i verden på denne type utstyr.
- FAE fresene finnes i arbeidsbredde fra 100-250 cm og kan opereres fra traktorer fra 80-500hk. Den freser ned til 50cm under overflaten.
- Kan leveres med vannspraysystem for støvdemping, avkjøling og innblanding av bindemiddel.

Bruksområder er:
Steinknusing, vegvedlikehold, stabilisering, innfresing av bindingsmiddel, asfaltfresing, nylegging av vei, nydyrking av åker etc.

Knuse asfalt?

- ikke noe problem, med Allus D-serie.

IRM Norge AS

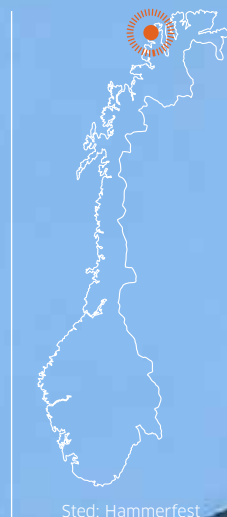
Tlf: 63 84 62 00
mailto:mail@irmnorge.no
www.irmnorge.no

Forhandlere:

Kyrkseterøra: HOB Verkstedssenter. Tlf: 95257953
Bergen: Åsane Mek. Industri AS. Tlf: 55190245
Stavanger: Aarsvold Kran og Hydraulikk AS. Tlf: 51622990
Kristiansand: Agder Anleggsenter AS. Tlf: 92117000
Norland: Maskinteknikk Nord AS Tlf: 91634187
Oppland: Lie Maskin AS Tlf: 91360000

Rev brennende hus med gravemaskin

Sted: Hammerfest

Et bolighus sto i brann. Varslet sterk vind truet med spredning til nabolaget og Gjenreisningsmuseet. Da ringte politivakta i Hammerfest til Larsen Maskin & Transport AS. De la huset flatt og avverget en storbrann.

Tekst: Jørn Søderholm – jos@mef.no

HAMMERFEST: – Det ble mye god læring for oss. Her gikk vi inn i et akutt tilfelle for å rive et hus i full fyr, i dårlig vær og med tidspress. Brannen ga oss en ny vinkling på maskinarbeid.

Det sier Svend Ingvar Hoel Larsen, eier og daglig leder i Larsen Maskin & Transport AS i Hammerfest.

En tidlig morgen i romjulen tok det til å brenne i et bolighus i Hammerfest sentrum, en halvpart av en tomannsbolig fra gjenreisningstiden etter andre verdenskrig.

DRAMATISK

Da de første brannfolkene og en ambulanse kom fram til brannen klokka halv seks om morgenen var det en smule dramatisk. Overtent inngangsparti, flammer over taket og folk innestengt i huset var de første utfordringene for blålysetatene. Folk ble reddet ut og slokking igangsatt.

Men brannvesenet så snart at været sto for neste utfordring. Nærmere bestemt med vind i retning rett mot sentrum, og med varslet sterkere vind utover dagen. Nå sto både Gjenreisningsmuseet og en større del av sentrum i fare for spredning.

– Hammerfest har en historie med brann og vind. En av de store bybrannene startet akkurat der denne brant. Den la byen flat,

og vi har hatt flere branner der vind har vært sentral. Blir det for mye vind nytter det ikke å slokke. Da må vi se på alternative løsninger, sier brannsjef Arne Myrseth.

GRAVEMASKIN

«Alternative løsninger» ble riving med gravemaskin, før brannen var slokket. Svend Ingvar Hoel Larsen fikk telefon fra politiet klokka 09.

– Brannvesenet ønsket en gravemaskin til å rive huset. Jeg ringte maskinføreren, og klokka 12 var vi klar til arbeid på branntomta med vår 20-tonns Case. Klokka 17 var huset lagt flatt, restene lå nedi grunnmuren og vi sikret tomte med en laksenot for å begrense utflyging etter slokking, sier Larsen.

Han, maskinfører, politiet og brannvesenet gikk gjennom oppgaven og tok en SJA før oppstart. Rivingen ble gjort gradvis, kombinert med slokking. Håpet var ute for huset som sto i brann, men man ville lage minst mulig skader på nærmeste naboer og den andre halvdel av tomannsboligen.

– Hvilke vurderinger gjorde du før du varslet maskinfører?

– Det sto mellom meg selv eller 2-3 dyktige karer i firmaet. Jeg visste at jeg selv ville få mye med organisering. Da var det

RIVER: Larsen Maskin & Transport AS fikk en hasteutkalling i romjulen. En brann i et bolighus truet med å spre seg utover i sentrum. Brannvesenet besluttet riving mens slokking ennå pågikk. (FOTO: LARSEN)

FOR'S

START: Etter en SJA skred Christian Østnes til verket, under ledelse av brannvesenet. (FOTO: LARSEN)

IMPONERT: Brannsjefen sier seg imponert over hvor presist rivingen foregikk.(FOTO: LARSEN)

dumt om jeg i tillegg skulle kjøre maskinen, så det måtte bli en av de andre. Jeg valgte en maskinfører som har revet hus tidligere, på tradisjonell måte med sortering. Han har bred erfaring med bruk av stor maskin, sier Larsen.

SKAFFET TILGANG

Riving og slokking gikk litt om hverandre denne romjulsdagen. Gravemaskinen rev innover i huset, og skaffet brannvesenet tilgang til å slokke. Dermed fikk man også slokket brann i skillet mellom de to delene av tomannsboligen, og kunne redde den andre delen.

– Når vi får en stor brann kan vi legge flat hus rundt for å begrense spredning. Men det er synd å skade uskadde hus. Derfor valgte vi å ta dette huset, for å unngå spred-

ning, sier brannsjef Arne Myrseth.

Selv om det var smådramatisk i starten og med lite vann tidlig i brannen var selve brannen i seg selv ikke så spesiell for brannvesenet. Det mest spesielle lå i spredningsfaren som følge av det varslede været med mye vind.

– I hvilke situasjoner er det mest aktuelt å bruke gravemaskin mens slukking av brann pågår?

SIKKERHET

– Her må vi ta to hensyn til sikkerhet: For maskinfører og de som slokker i bygget når vi eventuelt går løs på konstruksjonen. Her valgte vi å trekke ut røykdykkere fra bygget mens graveren holdt på. Rivingen foregikk med kirurgisk presisjon. Jeg ble imponert over hvor presist man kunne gjøre det og

hvilken kontroll man hadde, sier brannsjef Myrseth.

Dette var første gang han har brukt gravemaskin på et bygg i brann. Basert på brannsjefens egen sikkerhetsanalyse skulle rivingen egentlig ikke vært satt i gang.

– I en sånn SJA stiller vi to spørsmål. Har maskinfirma prosedyre for jobben? Har entreprenør eller maskinfører gjort dette før? Her var svaret nei på begge. Da vil jeg tenke meg nøye om før vi iverksetter. Vi setter ikke i gang operasjoner der vi får nei på begge kontrollspørsmål.

I dette tilfellet kjenner vi godt til maskineier og operatør. Sistnevnte har også en rolle i redningstjenesten. Da var det lettere å føle seg trygg på planlegging og gjennomføring. Vi valgte å sette i gang selv om vi scoret dårlig på SJA, sier Myrseth.

SLOKKET: En laksenot ble lagt over tomta på ettermiddagen etter slokkingen. (FOTO: LARSEN)

Myrseth har 10 års erfaring som brannsjef i Hammerfest. Før det var han sjef for Siviltforsvaret i området.

SIVIL BEREDSKAP

– Hva vil du si om maskinentreprenørers rolle i sivil beredskap generelt?

– En enorm ressurs. Tidligere hatt vi veldig fokus på kommunale ressurser. Brann og teknisk etat har hengt tett sammen før, men ikke nå lenger. I dag driver man hver sine ting, og vi i brann må se større på totale ressurser i samfunnet. Her er lokale entreprenører en kjemperessurs. Selv om de er sivile personer er det ingen grense for å bruke dem som ressurser. Det kan eksempelvis være til veisperring, få kontroll på en gassflaske i en skuffe, rive et bygg eller å bidra med tilkomst til et skade- eller brannsted. For oss kan de i mange tilfeller være ekstremt viktig, sier brannsjef Arne Myrseth i Hammerfest.

ETTER: Maskinfører, formann og verneombud Christian Østnes (t.v.) og daglig leder Svend Ingvar Hoel Larsen i er tilbake på branntomta dagen etter. (FOTO: LARSEN)

FREM GANG
ER FREMTIDEN

Menzi Muck Scandinavia
Truls Østerud Tlf. +47 46952309
E-post: tos@menzimuck.com

Vi har egen tillverkning, reparation och service av
Lyftmagneter och Metallseparatorer

ÅLMHULTS EL-MEK AB
www.elmemagnets.com Tel: +46 476 150 05

elme
MAGNETS

Magnetseparator MS1000S1200
Separering av järn

Virvelströmsseparator VS1200
Separering av alu, koppar, zink...

Lyftmagnet LM1300
Hantering av järnskrot

ABS-MASKIN AS

Postboks 34,
3051 Mjøndalen
Tlf: (+47) 3223 1810
post@abs-maskin.no
abs-maskin.no

Ahlsell Norge AS

Postboks 184,
4065 Stavanger
Tlf: +47 51 81 85 00
info@ahlsell.no
www.ahlsell.no/

Andreas Stihl AS

3202 SANDEFJORD
Tlf: 33420505
info@stihl.no
www.stihl.no/

Ankerløkken

Equipment AS
1266 Oslo
Tlf: 22 88 12 00
firmapost@ankerlokken.no
www.ankerlokken.no

AnleggsSystemer AS

Stokkamyrveien 12,
4313 SANDNES
Tlf: 51 85 62 90
john@anleggssystemer.no
www.anleggssystemer.no

Atlas COPCO Anlegg og Gruvetechnik AS

Postboks 334,
1401 Ski
Tlf: 64 86 03 00
ac.anlegg@no.atlascopco.com
www.atlascopco.no

Blinken AS

1621 Gressvik
Tlf: 90 70 11 00
blinken@blinken.no
www.blinken.no

Brødrene Dahl

PB 6146 Etterstad,
0602 Oslo
Tlf: 22 72 55 00
post@dahl.no
www.dahl.no

CEJN Norden AB

Box 245,
54125 Skövde, Sverige
Tlf: +46 500 477500
info.sweden@cejn.com
www.cejn.se

Cramo AS

Pb. 34 Alnabru,
0614 OSLO
Tlf: 23 37 55 60
info.no@cramo.com
www.cramo.no/

Dagenborg Maskin AS

9018 Tromsø
Tlf: 77 60 73 30
post@dagenborg.no
www.dagenborg.no

Eikmaskin AS

Postboks 123,
2021 Skedsmokorset
Tlf: 64 83 73 00
info@osl.agcocorp.com
www.eiksenteret.no

Eterni

Tlf: 08462
post@eterni.no
www.eterni.no

Exero AB

Önskan 222,
895 97 Skorped
Tlf: 0046 661 140 880
info@exero.se
www.exero.se

Felleskjøpet Agri

2000 Lillestrøm
Tlf: 03520
firmapost@felleskjopet.no
www.felleskjopet.no

Fredheim Maskin

Tlf: 69 80 88 30
post@fredheim-maskin.no
www.fredheim-maskin.no

Fundamentering AS

7093 Tiller
Tlf: 73 82 26 30
fas@fas.no
www.fas.no

Geomatikk AS

0579 OSLO
Tlf: 810 33 400
firmapost@geomatikk.no
www.geomatikk.no/

Gjerstad Products AS

4993 Sundebru
Tlf: +47 37 11 91 00
mail@gjerstad.com
www.gjerstad.com/

Grønt Punkt

Postboks 91
Skøyen 0212 Oslo
Tlf: 22 12 15 00
post@grontpunkt.no
www.grontpunkt.no

Gummi-Industri AS

3048 DRAMMEN
Tlf: 90 55 22 32
post@gummi-industri.no
www.gummi-industri.no/

Hardlife AS

Storebotn 48,
5309 Kleppestø
Tlf: 56148000
info@hardlife.no
www.hardlife.no

Heideinreich AS

2021 Skedsmokorset
Tlf: +47 22 02 42 00
firmapost@heidenreich.no
www.heidenreich.no

Hella Maskin AS

3962 Stathelle
Tlf: 35 96 72 72
post@hella.no
www.hella.no

HYMAX AS

Strandsagveien 14
Tlf: 62 33 06 60
hymax@hymax.no
www.hymax.no

If Skadeforsikring NUF

Postboks 240,
1326 Lysaker
Tlf: 02400
if.no

Istrail AS

3241 Sandefjord
Tlf: 35 94 87 50
istrail@istrail.com
www.istrail.com

Komatsu Forest AS

Uthusvegen 18,
2335 Stange
Tlf: 90 17 88 00
info.no@komatsuforest.com
www.komatsuforest.no

Llentab

0663 Oslo
Tlf: 97707300
post@llentab.no
www.llentab.no

Mathisen Maskin AS

Avd. Sørreisa: Gottesjord,
9310 Sørreisa.
Tlf: +47 915 94 151
arne@mathisenmaskin.no
www.mathisenmaskin.no

MEC-TEC AS

Ingeniør Rybergsgt. 99,
3027 Drammen
Tlf: 3372572
mectec@mectec.no
www.mectec.no/

ER DU LEVERANDØR TIL BRANSJEN OG VIL VÆRE MED I REGISTERET?

Ta kontakt med Anita: e-post: anita@a2media.no, tlf: 901 10 688

Megger AS

Bjørnstadmyra 7,
1712 Grålum
Tlf: 22280040
post@megger.no
www.megger.no/

MG Salg og Utleie AS

Fossegrenda 3,
7038 Trondheim
Tlf: 73 96 26 00
post@mgsalg.no
www.mgsalg.no

MOLDEGAARD

MARITIME LOGISTICS AS
Birger Hatlebaksv. 22,
6415 MOLDE
Tlf: 71 25 06 30
firmapost@moldegaard.as
www.moldegaard.no

Nils A. Mørk Maskin AS

1823 Knapstad
Tlf: 90639797
hans.anton@namm.no
www.namm.no

Nor Slep AS

PB.1252,
3205 Sandefjord
Tlf: 33 48 93 70
norslep@norslep.no
www.norslep.no

Nordisk Dekk Import AS

4262 AVALDSNES
www.nidas.no

NTM Trailer & tipp

Postboks 73,
1309 Rud
Tlf: 67 17 19 30
post@ntm.no
www.ntm.no

Oldroyd AS

Industriveien 1,
3766 Sannidal, Norway
Tlf: +47 35 98 75 50
mail@oldroyd.no
www.oldroyd.no

Orica Norway AS

3400 LIER
Tlf: 32 22 91 00
www.orica.no

Powel Construction AS

7037 Trondheim
Tlf: 73 80 45 00
gemini@powel.no
www.powel.no

Power Tools Norge

Hallenåsen 4
1389 Heggedal
Tlf: 951 74 007
powertools@online.no
www.ptools.se/no

Pumpe-service AS

Tlf: 23 33 84 00
post@pumpe-service.no
www.pumpe-service.no

Rototilt AS

2020 skedsmokorset
Tlf: 21 01 91 50
info@rototilt.com
www.rototilt.no

Scandia Maskin AS

3039 Drammen
Tlf: +47 32 21 00 50
post@scandiamaskin.no
www.scandiamaskin.no

SG Finans

Postboks 105,
1325 LYSAKER
Tlf: 21 63 20 00
kundeservice@sgfinans.no
www.sgfinans.no/

SK Produkter

1471 Lørenskog
Tlf: 67 97 40 30
info@skprodukter.no
www.skprodukter.no

Smartdok AS

Snømusstien 1, 9512 Alta
Tlf: 904 03 333
norge@smartdok.com
www.smartdok.com

SMB Parts AB Norge

3057 Solbergelva
Tlf: 32875850
per-eivind.braaten@smpparts.com
www.smpparts.com/no

SP Tools AS

Postbox 141, Midtun,
5828 Bergen
Tlf: 53 69 53 53 /
94 27 82 25
info@sptools.no
www.sptools.no

SSAB Svensk Stål AS

Pb. 47,
1314 Vøyenenga
Tlf: 23 11 85 80
www.ssab.se

Storebrand

Postboks 500,
1327 LYSAKER
Tlf: 22 31 50 50
post@storebrand.no
www.storebrand.no

Strømberg Plast AS

Postboks 3,
2005 RÆLINGEN
Tlf: 64802909
office@strombergs-plast.no
www.strombergs-plast.no/

Systemblokk

3804 Bø i Telemark
Tlf: 35 06 00 00
mail@systemblokk.no
www.systemblokk.no/

Veim AS

3414 Lierstranda
Tlf: 32 84 94 20
kjell@veimas.no
www.veimas.no

Volvo Maskin AS

Postboks 603 1411 Kolbotn
Tlf: 66 81 86 86
firmapost@volvo.no
www.volvomaskin.no

Wacker Neuson AS

Trondheimsvegen 503,
2016 Frogner
Tlf: 63868900
www.wackerneuson.com/

WIKS AS

1615 Fredrikstad
Tlf: 950 71 777
kontor@wiks.no
www.wiks.no

Wirtgen Norway AS

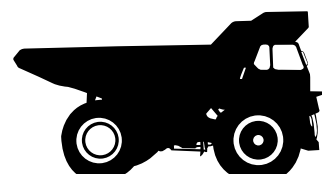
3071 Sande i Vestfold
Tlf: 33 78 66 00
post.norway@wirtgen-group.com
www.wirtgen-group.com/norway

Zirius AS

Tlf: 40 00 77 07
salg@zirius.no
www.zirius.no

Ølen Betong AS

Tlf: 53 77 52 00
mail@olenbetong.no
www.olenbetong.no

Bli med MEF og Messereiser på tur til München og Bauma 8. - 14. april 2019.

Meld deg på via:
www.messereiser.no/bauma

**MASKIN-
ENTREPRENØRENES
FORBUND**

Ny rekord for Arctic Entrepreneur

Vi har nå lagt januar bak oss og er i full gang med 2019. For mange i anleggsbransjen er starten av et nytt år ensbetydende med Arctic Entrepreneur og hyggelig samvær på Gardermoen. Velkjente stikkord er flesk og duppe, faglig påfyll og nyttige møter med utstillere og kollegaer. MEF-bedrifter og samarbeidspartnere har vært samlet på denne måten hvert år siden 1981, tidligere under navnet «Anleggsdagene», og jeg er stolt over at jeg nå er en del av denne tradisjonen.

JEG VIL TAKKE alle som var med oss i løpet av de tre dagene på Gardermoen. Arctic Entrepreneur 2019 ble et rekordarrangement med 1 675 deltakere. Jeg fikk snakket med mange underveis og mottok gode innspill til det arbeidet MEF gjør og konkrete utfordringer dere mener vi bør ta tak i.

JEG VIL OGSÅ rette en stor takk til ansatte i MEF og OKAB som har jobbet hardt for at besøkende, utstillere og foredragsholdere skulle kunne ha en best mulig opplevelse under konferansen.

ARCTIC ENTREPRENEUR har utviklet seg til å bli vinterens store møteplass for anleggsbransjen. Dette er imidlertid en posisjon som forplikter og som vi må gjøre oss fortjent til

å inneha år etter år. Vi er i full gang med planleggingen av konferansen i 2020 og tar svært gjerne imot dine tilbakemeldinger til hvordan arrangementet kan bli enda bedre.

NÅR DET GJELDER 2019 er det mange oppgaver som står foran oss. Vi vil fortsette arbeidet med å løse små og store utfordringer som medlemsbedriftene møter i sin hverdag. Videre ønsker vi å gi politikere og myndigheter stadige påminnelser om hvor viktige MEF-bedriftene er for å løse nødvendige samfunnsoppgaver.

DET ER I DEN FORBINDELSE gledelig å registrere at blant annet infrastruktursatsing, forenklinger og bedre vilkår for små og mellomstore bedrifter er godt omtalt i den politiske plattformen til den nye flertallsregjeringen. MEFs oppgave blir å sørge for at disse målsettingene fylles med konkret innhold og at resultatet blir en bedre arbeidshverdag for medlemmene våre.

Jeg har stor tro på at vi i fellesskap kan oppnå mye fremover.

Julie Brodtkorb
 Administrerende direktør

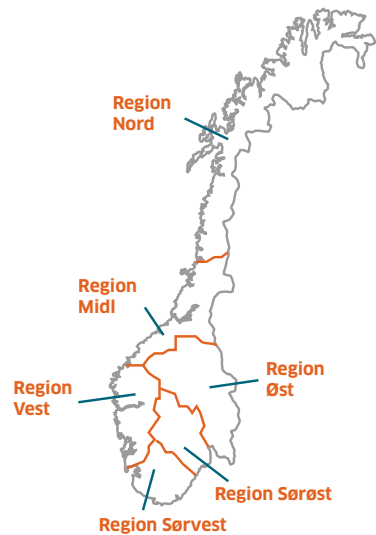
Nordnorsk Bygg- og Anleggsmessen 2019 Mandelasletten i Tromsø 14. - 16. juni 2019

Kun 55 store stands igjen!
 Sjekk mer informasjon om den tøffeste
 Bygg- og Anleggsmessen i nord

www.nnba.no

Nordnorsk Bygg- og
 Anleggsmesse 2019

MEF-nytt gir et innblikk i forbundets arbeid og aktiviteter i hele landet.

OSLO-KONTORET
Fred Olsensgate 3
0152 Oslo
Telefon: 22 40 29 00
firmapost@mef.no
www.mef.no

REGION ØST
Stolvstadvegen 1
2360 Rudshøgda
Telefon: 958 72 000
region.ost@mef.no

REGION SØRØST
Broen 6
3170 Sem
Telefon: 33 35 99 90
region.sorost@mef.no

REGION SØRVEST
Kongensgate 24
4610 Kristiansand
Telefon: 958 38 000
region.sorvest@mef.no

REGION VEST
Eidsvågbakken 1
5105 Eidsvåg
Telefon: 99 42 89 00
region.vest@mef.no

REGION MIDT
Hornebergveien 1
7038 Trondheim
Telefon: 948 78 000
region.midt@mef.no

REGION NORD
Sandgata 5a,
8006 Bodø
Telefon: 77 62 44 22/95 84 50 50
region.nord@mef.no
Telefon: 77 62 44 22
region.nord@mef.no

SEKSJON RESSURS OG MILJØ
- Skog
- Brønn og spesialboring
- Gjenvinning og avfallshåndtering
Fred Olsensgate 3
0152 Oslo
Telefon: 22 40 29 00
seksjonressursogmiljo@mef.no

REGION NORD BESØK HOS HRS

Julie Brodtkorb, regionsjef Martin Grønnslett og fagsjef Sverre Huse-Fagerlie i MEF besøkte HRS i Narvik for å lære mer om hvordan ressurs-selskapet arbeider.

- Vi besøker HRS fordi avfallshåndtering er en viktig næring for Norge. Næringen er viktig for å nå klimamålene våre, fortalte Brodtkorb under besøket.

- HRS er et eksempel på god klimautvikling og god næringsutvikling. De viser hva vi kan få til i Norge og Europa. Vi har fått illustrert hvor bredt næringen dekker, og vi mener det er viktig at politikerne ser hva denne næringen kan bidra med for å nå klimamålene.

Brodtkorb og Grønnslett ble overbevist om at jobben HRS gjør er viktig for Norge, og Europa. Og det må læres videre.

Brodtkorb erfarer at det er store forskjeller rundt om i landet hva gjelder avfallshåndtering. Og dessverre ser hun alt for ofte at useriøse aktører vinner anbud. Det resulterer i en næring som ikke leverer de krav og mål som er satt.

- Det må vi ha slutt på. Kravene som stilles til leverandørene kan ikke bare handle om pris, men hva slags kvalitet som skal leveres, påpeker Brodtkorb.

Hele intervjuet kan leses på Narviknu.no.

F.V Julie Brodtkorb, Kenneth Hågensen, Martin Grønnslett, Sverre Huse-Fagerlie og Vigdis Hienn.
FOTO: FRIDA BREMBO-EGILSRUD

SEKSJON RESSURS OG MILJØ

Lederkonferansen for gjenvinningsbransjen

21. og 22. mars 2019 arrangeres den første Lederkonferansen for ledere i gjenvinningsbransjen og tilhørende fagfelt. På agendaen står lederutvikling, logistikkledelse, kommunikasjon med ansatte med ulikt språk og kulturbakgrunn. I tillegg blir det en solid sosial ramme for nettverking med andre ledere i samme bransje over en flott middag med mere.

Les mer og meld deg på via mef.no.

NY DISTRIKTSSJEF I TROMSØ

Jorunn Nyheim (55) er ansatt som ny distriktssjef i Region Nord.

Jorunn har bred ledererfaring fra både privat og offentlig sektor. Hun er fra Tromsø, og kommer fra prosjektlederstilling i Lyngen kommune. Hun har tidligere jobbet som distriktssjef i Mesta AS, regiondirektør i bank og flere lederstillinger innenfor HR.

- Jeg gleder meg til å begynne i MEF. Bransjen er en vekstnæring og er viktig for samfunnsutviklingen. Jeg ser frem til å bli kjent med organisasjonen og medlemmene, forteller Nyheim.

Av utdanning har Jorunn Nyheim en Master of Business administration fra Nord universitet, masteremne i organisasjonspsykologi og prosjektledelse fra BI, samt en samfunnsvitenskapelig utdanning fra UIT.

- Inspirasjon og kunnskap henter jeg aller helst ute hos "kundene", forteller Nyheim. Hun har allerede vært på sitt første medlemsbesøk, hos Herbjørn Nilssen i Tromsø, og hun har besøkt Brødrene Dahl.

- Vi har gledet oss til å få Jorunn med på laget. Dette blir et løft for regionen vår, sier regionsjef Martin Grønnslett.

Kontaktinformasjon:

Jorunn Nyheim
E-post: jorunn.nyheim@mef.no
Tlf: 917 17 430

REGION VEST STORFINT BESØK I OS

Samferdselsminister Jon Georg Dale med delegasjon var på besøk på Os videregående skole blant anna for å få innblikk landslinja for anleggsteknikk, og transport og logistikk. MEF deltok med regionsjef Paul Olaf Baraas og dagleg leiar for OKAB Geir Boge.

Rektor Johan Henrik Lassen orienterte om skulen, utdanningsløpet og utfordringa med å finansiere flere skuleplassar.

MEF ga utfyllande informasjon vedrørende lærlingar som både myndigheitene og byggherrane stiller krav om i utføringa av offentlege kontraktar.

Skal bransjen få tak i fleire lærlingar må landslinja på anleggsteknikk på Os få auka bevilgningar til fleire skuleplassar allereie i 2019!

MEDLEMSBESØK OG OPPLÆRING

Regionsjef Paul Olaf Baraas var hjå Hardanger Maskin AS i slutten av januar. Der gjennomførte han mini revisjon og tilpassinger i KSMEF, samt opplæring i bruk av system og app på dei tilsette. Lærevillig gjeng og lykke til med utviklinga av selskapet.

REGION ØST

NYTT KURS PÅ RUDSHØGDA

Utfører du godstransport mot vederlag? Vi har samarbeid med Tungbilskolen og i januar starter de opp kurs i YSK Gods på Rudshøgda. Du må ha yrkessjåførkompetanse (YSK) hvis du i arbeid eller på fritiden utfører person- eller godstransport mot vederlag med et kjøretøy som krever førerrett i de tunge førerkortklassene.

<http://tungbilskolen.no/kursoversikt>

MÅNEDENS LÆRLING

Navn: Sigmund Grande
Alder: 19 år
Bedrift: Asfalt Remix AS
Fag/Maskiner: Anleggsmaskinførerfaget
Utdanning: vg1 teknikk og ind. produksjon vg2 Kjøretøy
Jobb: Det jeg liker best med jobben er høyt tempo/allsidigheten og mange kule arbeidsoppgaver.
Interesse/hobby: Alt som durer og går.

MÅNEDENS BEDRIFT

Brødrene Ødegård Maskindrift AS
Fra: Gamle Fredrikstad, Østfold
Daglig Leder: Erik Ødegård (styremedlem Østfold)
Medlem siden: 2007
Hvilke arbeidsområder jobber dere mest med: Grunnarbeid og VA
Hvor mange ansatte er dere: 32 stk
Antall lærlinger: 3 stk
Hvorfor er dere medlem i MEF:

- Mye bra kurs via MEF-skolen
- Mulighet for juridisk bistand.
- Knytte kontakter med andre i bransjen
- Viktig å ha en aktør som jobber med saker og utfordringer som har innvirkning i vår hverdag

REGION MIDT

25 ÅRS MEDLEMSSKAP

Leder i MEF Trøndelag Odd Einar Kne, kunne overrekke Rune Bjørnes bevis på 25 års medlemskap i MEF på julemøte på Steinkjer. Vi gratulerer!

BLI MED MEF PÅ TUR TIL FRANKRIKE

Årets veterantreff finner sted i Antibes 18.-25. september. Du må ikke være pensjonist for å delta, men du må være medlem i MEF. Alle som har lang bransjeerfaring og medlemskap i MEF, inkludert ledsagere, er hjertelig velkommen. Turen går til idylliske Antibes i Sør-Frankrike. Vi kan friste med utflukter til Monaco og Saint-Paul-de-Vence. Detaljert informasjon og påmeldingsskjema er tilgjengelig på MEFs medlemsnett.

REGION SØRØST

MEDLEMSMØTE I HALLINGDAL

50 deltagere var samlet på medlemsmøte i Hallingdal med påfølgende middag og sosialt samvær. Erik H. Selmer ved MEFs juridiske avdeling informerte om fallgruver i forbindelse med forbrukerentrepriser, og Julie Brodtkorb informerte om næringspolitiske saker som MEF har fokus på.

JUBILANTER I REGIONEN

Lobben & Skinstad har fått utdelt 25-årsplakett for sitt medlemskap i MEF. Vi gratulerer!

Per H. Stokke fikk utdelt sin plakett for 25-års medlemskap på julemøte av styreleder i Buskerud Ann-Therese Kristoffersen.

Anleggsgartnerfirma Strandman AS fikk også plakett for 25-års medlemskap i MEF. Den ble overlevert av adm. dir. Julie Brodtkorb på julemøte.

MEF avd.Telemark gratulerer maskinentreprenør Hauk AS med 25 års medlemskap. Plaketten ble overlevert av styreleder Isak Eikeland på julemøte.

Adm. dir. Julie Brodtkorb har allerede rukket å besøke flere medlemmer i 2019.

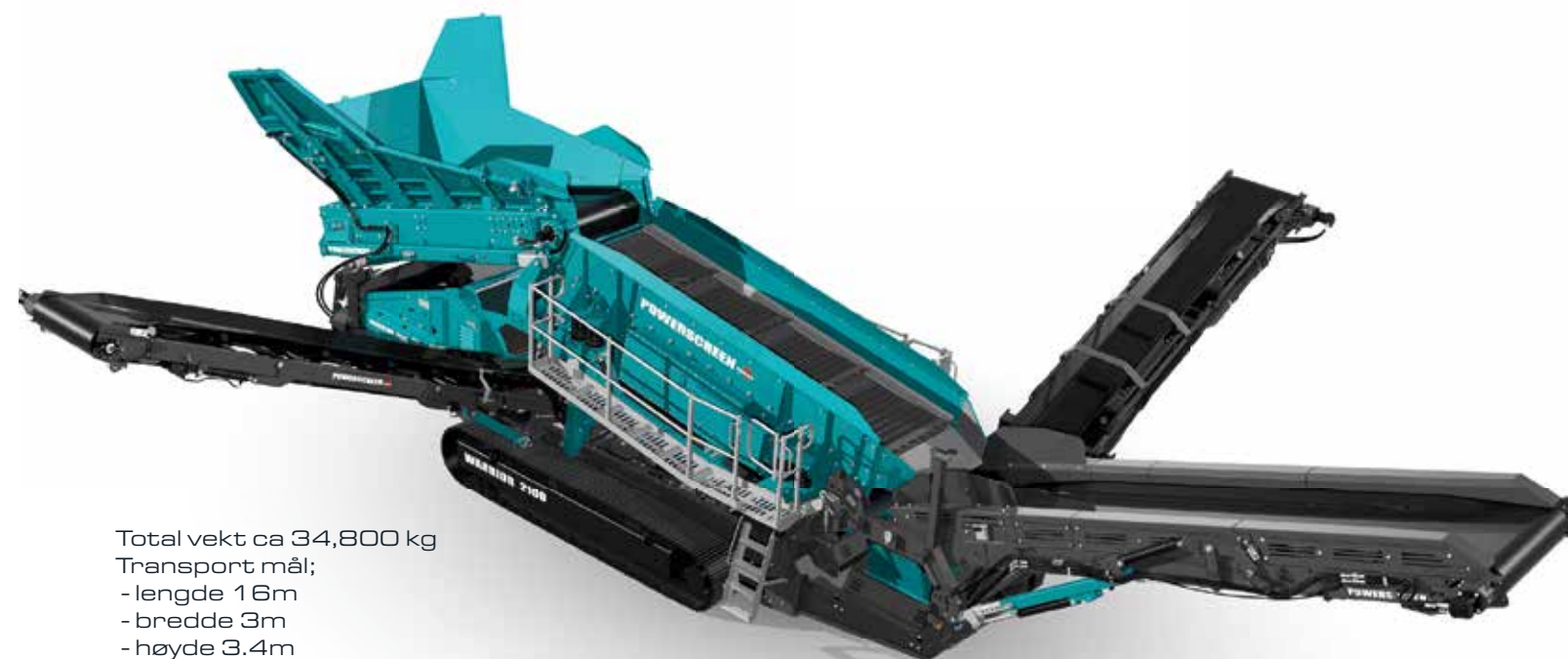
Scandia Maskin

20 år med kvalitet

- alt til pukkverk

Markedets mest effektive sikteverk i sin vektklasse

- triple akslinger med slag fra 13 til 16mm
- justerbar slagretning fra 30 til 60 grader
- størst kapasitet for sortering av bærelagsmasse (20-120mm)

Total vekt ca 34,800 kg
Transport mål;
- lengde 16m
- bredde 3m
- høyde 3.4m

HVILKET UTSTYR VIL
DU BRUKE MER TID PÅ?

Gjør det enkelt. Ved å velge leasing fra SG Finans, sikrer du raskt og enkelt tilgang på maskiner, utstyr og kjøretøy til din virksomhet.

Vårt mål er å gjøre det så enkelt som mulig for deg, slik at du får benyttet tiden din til å skape inntekter. Vi tilbyr derfor stadig nye og brukervennlige digitale løsninger til våre kunder.

Dersom du ønsker leasing av maskiner, utstyr og kjøretøy fra et selskap som er løsningsorientert og fokusert på gjøre ting enkelt og kundesvennlig, kan du kontakte et av våre 15 regionskontorer på telefon **21 63 20 00**, eller benytte våre leasingkalkulatorer på **sgfinans.no**

 SOCIETE GENERALE
Equipment Finance

Powerscreen -
WARRIOR 2100

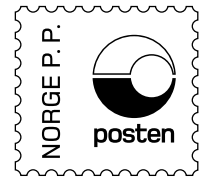
Kontakt Marius Torgersen
tlf 977 40 007 - marius@scandiamaskin.no

Scandia Maskin AS
Tel (+47) 32 21 00 50

post@scandiamaskin.no

www.scandiamaskin.no

Avs.: Polinor pluss

Retur:
MEF Service AS
Postboks 505 Sentrum
0105 Oslo

Volvo ECR88D har kort hekk, og i kombinasjon med bomsving kan den brukes til mindre jobber på trange steder, samtidig som den er stor nok til en del større jobber. Med en bredde på 230 cm er dette en maskin man raskt flytter mellom oppdragene, som gir en effektiv arbeidshverdag. Maskinen har til denne sesongen fått en oppgradert hydraulikk. Den har 3 hydraulikkpumper på til sammen 190 liter/min, som leverer olje til de ulike funksjonene, og vil gi en bedre samkjøring av hydraulikkfunksjonene. Dette vil øke produktiviteten og gi en bedre opplevelse for føreren!

Volvo Maskin AS
Telefon: 66 81 86 86
www.volvomaskin.no

Våre maskiner leveres fra fabrikk med tiltrotator ferdig montert, og leveres med skuffer fra SMP.

Ta kontakt med en av våre selgere for et godt tilbud!

Volvo Construction Equipment
Building Tomorrow

